

ПЪЛЕН СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ № 6
ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
ПРОВЕДЕНО НА 3 ФЕВРУАРИ 2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ: Димитър Узунов – представляващ ВСС

ОТСЪСТВАТ: Лозан Панов, Сотир Цацаров, Ясен Тодоров

/На заседанието присъства Димитър Тончев - главен секретар на ВСС/

/Откриване на заседанието – 14.10 ч./

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Уважаеми колеги, поставям началото на днешното заседание на Висшия съдебен съвет с точка единствена - Обсъждане Доклада на комисията до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от 27.01.2016 г.

Уведомявам Ви, че за днешното заседание са поканени представители на граждански организации, членуващи в Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет. Гражданският съвет е не само партньор, но и наш коректив при вземане на нашите решения. В тази връзка са от значение становищата, които представителите на гражданските организации ще дадат, касаещи отправените ни препоръки в доклада на Европейската комисия.

На нашата покана от членуващите организации, колеги, са се отзовали представители на следните организации. Те са тук, присъстват в залата:

Българска съдийска асоциация, представлявана от г-жа Бодикян.

Съюзът на юристите в България, представляван от нейния председател г-н Владислав Славов.

Асоциацията на българските административни съдии, представлявана от г-н Радостин Радков от контролния съвет на организацията.

Камарата на независимите оценители в България, представлявана от г-н Божидар Кънев.

Сдружение „Сефита“, представлявано от Любомир Герджиков, който е и съпредседател на Гражданския съвет към ВСС.

Институтът за пазарна икономика, представляван от Любомир Авджийски.

Предлагам, колеги, заседанието да протече по следния начин. Всеки един от членовете на Съвета, който желае, да изложи становище по отправените ни препоръки. След това дадем думата на представители на организациите, членуващи в Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет.

Ако смятате, че тази форма не е удачна, моля да направите необходимите предложения.

И тъй като Правилникът за организация дейността на Висшия съдебен съвет позволява на нашите заседания да се изслушват представители на организации, аз предлагам да приемем решение, с което да допуснем участието на представителите на организациите, членуващи в Гражданския съвет, в дискусиата по точка единствена, която е на вниманието ни днес.

Моля за Вашите предложения, мнения, становища.

Те са тук, разположени са. Предлагам всеки един от представителите на организациите, при изразяване на своите становища, да ползва микрофон, за да могат техните становища да стават достояние на присъстващите журналисти.

Първоначалната ми идея, уважаеми колеги, беше с оглед подобрите условия заседанието да се проведе в съответната зала в НИП, но пък там се оказа, че липсват подходящи условия за работа на журналистите, отразяващи нашата дейност. Затова решихме да променим мястото на провеждане на заседанието.

Моля за Вашите становища и мнения?

Ако няма, колеги, моля да пристъпим към обсъждане на отправените ни препоръки. Докладът беше на разположение на всеки един от нас. /Намесва се Р. Боев: Да гласуваме участието на гостите./ Да, да. На всеки един от нас беше на разположение и преводът на техническия доклад. Той е по-обемист, доста подробен.

Моля, все пак, да пристъпим към вземане на решение по чл. 38 от Правилника за организация дейността на Висшия съдебен съвет. Предлагам да решим този процедурен въпрос с явно гласуване, ако няма други мнения и становища. С вдигане на ръка. Да. Имаме решение.

/След проведеното явно гласуване/

ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

Допуска участието на представителите на организациите, членуващи в Гражданския съвет към ВСС, в дискусиата и обсъждането на Доклада на комисията до Европейския парламент и Съвета относно

напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от 27.01.2016 г.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Ще предложа, уважаеми колеги, след изслушване на становищата на представителите на гражданските организации, при самото гласуване да останем сами в залата, за да можем да вземем необходимите решения по препоръките. Колеги, очаквам Вашите становища, мнения? Заповядайте.

Г-жо Итова.

МИЛКА ИТОВА: Ние ли ще започнем първи или от Гражданския съвет?

МАРИЯ КУЗМАНОВА: Нека от Гражданския съвет първо да вземат отношение.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Колеги нямаме точно определен ред. Колеги, Вие какво ще кажете? Нека да дадем първо думата на представителите на гражданските организации. Имате ли готовност?

ХАЙГУХИ БОДИКЯН: Може би обществото трябва да се чуе, след като чуем Вас.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жо Лазарова.

МАГДАЛЕНА ЛАЗАРОВА: Колеги, аз мисля, че е редно първо ние да обсъдим доклада и след нашите обсъждания да дадем думата и на представителите на различните организации и членове на Гражданския съвет, защото все пак този доклад касае дейността на Висшия съдебен съвет и съответно препоръките, които са отправени към нас.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Да, заповядайте. Само ще Ви помоля да се представите, за протокола.

ЛЮБОМИР АВДЖИЙСКИ: Любомир Авджийски, Институт за пазарна икономика. Моето мнение е, че може би е по-добре наистина

представителите на Гражданския съвет да се изкажат първи, тъй като се опасявам, че Вие като авторитети, като една институция, която, ако започне да говори ще говори твърде дълго, вие сте 25 членове, очаквам всеки един от Вас да има становище. Може би е по-добре ние да се изкажем първо.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Добре, г-н Авджийски. В такъв случай имате ли готовност? Заповядайте.

ЛЮБОМИР АВДЖИЙСКИ: Мисля, че като нов член на Гражданския съвет е по-добре да отстъпя място на някой от другите първо, а след това имам готовност и аз да се изкажа.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Вие хем искате, хем не искате!?

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-н Славов, заповядайте.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Не, не, аз не искам. /Намесва се М. Лазарова: Нарушихме малко протокола./

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Добре. Колеги, има ли желаещи? Г-н Герджиков, заповядайте. Заповядайте тук на микрофона, за да могат и отразяващите дейността ни журналисти да имат възможност да чуят това, което ще кажете. Заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Малко непривично ми е от това място да правя изказване. Моля да ме извините, ако звучи малко накъсано моето изказване.

Първо искам да благодаря, че ни дадохте възможност, като представители на гражданските организации, също да вземем становище по тези документи, имам предвид по доклада и по техническия доклад, които ни бяха своевременно предоставени на вниманието.

За тези, с които не се познавам, ще кажа - казвам се Любомир Герджиков. Представявам сдружение за съдебни експертизи „Сефита“ и от повече от десет години работим в сферата на съдебното

експертизиране. Затова си позволяваме да изразяваме становища, а от три години сме членове и на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет.

По отношение на доклада ще бъде кратичък, защото много хора сме, вероятно ще има много мнения за обсъждане. Похвално е това, че е обърнато внимание от Европейската комисия за поредна година по отношение на реформите в правосъдната ни система и че са изразили становище по тези въпроси в двата доклада.

От друга страна обаче в нашата организация сме притеснени от някои слабости, които според нас наблюдаваме в докладите. Най-първо по формата на докладите. Че те така, простичко казано, за нас са анонимни. И миналата година обърнахме внимание на този проблем, и тази година е същото. Не са посочени автори или докладчици по тези доклади, както примерно да речем със случая със Сърбия и с доклада за напредъка по присъединяването ѝ. Ние знаем кое е лицето-докладчик, към което сръбски граждани и организации отправят въпроси. Тук ние някак си не можем да го направим това нещо и поне от наша гледна точка не е в добрия тон да не се посочват авторите на доклада, както и източниците на информация, които се споменават, като цяло, в частност ние не можахме да ги прочетем в доклада. Това по формата на доклада.

По-притеснителното за нас е това, което е в съдържанието на доклада. Както и преди сме споменавали, наблюдава се един сериозен демаркационен проблем в тези доклади, а именно, че още на втора страница става въпрос за реформиране на съдебната система, а оттам насетне се разбира, като се чете доклада, че касае предимно съдебната власт. За нас, като съдебни експерти, е много важно да се обхване целият процес на промяна на правосъдната ни система, защото в крайна сметка това не е само формален въпрос, а това е и въпрос,

касаещ гледната точка на изработване на доклада. Тоест, за нас е важно в крайна сметка да се даде един продукт, който да бъде качествен, бърз и справедлив съдебен процес, а не само да се обръща внимание върху интензифициране на една от частите на тази съдебна система, а именно на съдебната власт.

Това, което надълго се споменава в доклада, относно знаковите дела в съдебната ни система; тези, които са от голям обществен интерес - за пране на пари, за оценка на незаконно придобито имущество и други подобни, едва ли някой си прави илюзиите, че могат да бъдат решени без бързи и качествени експертизи. За съжаление едва на 32-ра страница от техническия доклад и то под черта се съобщава, че съдии от българската съдебна система съобщават за проблеми със съдебната експертиза.

Поради което предложението на нашата организация, а предполагам, че и другите сродни организации ще се присъединят, е да се открие нарочна пътна карта за решаване на проблема със съдебните експертизи. Защото обстоятелството, че вече осем години ние всяка година започваме с работна група по проблема на съдебните експертизи и концептуалното решаване на тяхното място в съдебната ни система, и тази година януари месец откри също поредната работна група със същата тема, означава, че ние никак не сме напреднали по този въпрос, който, от наша гледна точка, изглежда съществен.

Разбира се, има и други въпроси, които сме обсъждали. Аз ще бъда съвсем кратък. За нас е важно да се отдели внимание и на алтернативните способности за решаване на спорове, това сме го говорили с г-н Славов, тъй като за никой не е тайна, че съдебният процес не е евтино мероприятие и ако искаме да бъде разтоварен съдебният бюджет и респективно да могат да бъдат плащани повече от разходите, които възникват в него, е разумно да се потърси начин за решаване и на

този вид проблеми, касаещи облекчаване на хората, на решаващите съдебни дела в съдебната ни система.

Това е, накратко казано, становището на нашата организация.

Още веднъж ще благодаря за поканата, която ни отправихте за присъствие и се надявам, че от докладите ще извлечем позитивното, така че да може действително да направим с общи усилия следващите стъпки по пътя на реформата на правосъдната ни система.

Благодаря Ви за вниманието.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря Ви, г-н Герджиков. Уважаеми колеги, ние сме запознати в кои области Европейската комисия е отправила препоръки към Висшия съдебен съвет. Нека да ги повтора.

Първата област - „Независимост, отчетност и етика на съдебната власт“.

Оправените ни препоръки са следните:

- Висшият съдебен съвет да осъществи реформа чрез необходимите изменения в Закона за съдебната власт.

Следващата препоръка: - Бързо да предоставим на Инспектората към Висшия съдебен съвет правомощия и материални ресурси за изпълнение на новата му функция по гарантиране на етиката и борбата с корупцията в съдебната система.

Следващата препоръка в тази област: - Да изгради капацитет в рамките на Висшия съдебен съвет и Инспектората към него за наблюдение на прилагането и сигурността на новата система за случайното разпределение на делата в съдилищата.

Следващата препоръка: - Да постигне резултати, показващи прозрачно и последователно вземане на решение от Висшия съдебен съвет, във връзка с назначенията, като се прилагат ясни стандарти за

професионални качества и етика при своевременното вземане на тези решения.

Последната препоръка от тази област е: Висшият съдебен съвет да осигури условия за безпристрастно разследване на различните твърдения за корупция по високите етажи на властта - в Софийски градски съд по-специално по отношение на възможни проблеми от системен характер, в това число евентуални сходни практики в други съдилища.

Следваща област, в която са ни отправени препоръки това е областта „Стандарти в съдебната система“.

- Висшият съдебен съвет да предприеме реформа на съдебната карта на районните съдилища и да представи пътна карта за рационализирането в общ план на съдилищата на всички равнища, с цел повишаване качеството и ефективността, като цяло, в това число пренасочване на ресурси, където е целесъобразно, въз основа на цялостен анализ за натовареността на съдилищата.

Следваща препоръка в тази област, която касае Висшия съдебен съвет е да въведе практика на мотивиране на дисциплинарните решения в съответствие с ясни и обективни стандарти и принципи. Да извърши независима оценка на дисциплинарната практика на сегашния Висш съдебен съвет в периода от 2012 г. досега.

Следващата област е: - Организирана престъпност. Препоръката тук е една единствена към Висшия съдебен съвет. Тя се изразява в следното: Да наблюдава напредъка по наказателните дела за тежка организирана престъпност, включително на етап досъдебно и съдебно производство, както и изпълнението на постановените присъди и да прилага мерки за справяне с установените проблеми.

Както и една препоръка в област „Корупция“: - Да наблюдава напредък по наказателни дела, свързани с твърдения за корупция по

високите етажи на властта, включително на етап досъдебно и съдебно производство и да прилага мерки за справяне с установените проблеми.

Тези препоръки са ни известни. Така че очаквам становища от други представители на организациите, които присъстват на днешното ни заседание.

Колеги? Заповядайте, г-н Авджийски.

ЛЮБОМИР АВДЖИЙСКИ: Първо, съвсем добронамерено няма да се съглася и ще изкажа различно мнение от г-н Герджиков относно анонимността на доклада. Разбирам какво той има предвид, но все пак е подписан от Франс Тимерманс, който е първи заместник-председател на Европейската комисия, което достатъчно говори за това, че не само не е анонимен, а на най-високо ниво е подписан и се поддържа от втората по важност позиция в ЕК. Също така са посочени и доста източници – над 30.

Ще се съсредоточа върху това, което аз съм си записал като неща, които бих искал да дискутираме. Това са критиките и похвалите в доклада. Аз ще премина през тях набързо и ще помоля след това, когато вие се изказвате (членовете на ВСС), да ги обсъдите и да ни дадете общо становище по тях. Критиките в доклада, както сме го чели, но може би повечето от хората, които гледат настоящото заседание, не са ги систематично разгледали или прочели, така че ще ги повторя и ще ги кажа така, както съм ги систематизирал.

Критиките са най-вече към ВСС и към прокуратурата. Те са над 18, дори са 22, ако считаме някои отделни критики, свързани със законодателството. Затова първо ще премина през трите похвали, единствени, които има в доклада на ЕК.

Първата похвала е за стратегията за съдебна реформа, която беше гласувана през м.декември 2014 г. Втората похвала е за

корупционната стратегия на екипа на г-жа Кунева, което означава, че две от трите похвали са за намерения. Третата похвала – единствена за действие и за активно изразяване на позиции, активни действия всъщност, е за активността на съдиите и тяхното изразяване на мнения относно проблемите в съдебната система, включително и това, че излязоха и говориха с гражданите по тези въпроси. Към тези похвали е и констатацията: „Новият председател на ВКС се изказва открито в подкрепа на реформите и видимо се ползва с уважение сред магистратите”. Тоест, като част от съдиите, може би първият, който повлече крак в този процес, който след това в самия доклад се визира като изключително добра тенденция, която трябва да продължи, за да може да се случи реформата.

Започвам с критиките. Продължавам с критиките всъщност. Първите осем са към ВСС, изключително остри са.

Първата от тях е недоверие на обществото в съдебната власт, като ЕК (цитирам) казва: *„Съветът освен това представлява съдебната власт пред обществото и следователно има централна роля в оформянето на обществените нагласи към съдебната власт като цяло. Общественото доверие в съдебната власт продължава да е ниско”*. Тоест, ниското доверие на обществото в съдебната власт и в съдебната система, което говори както от представителни анкети на социологически проучвания, Евробарометър и европейски представителни анкети, това ниско доверие, в което и ЕК е убедена, се дължи най-вече на работата и на дейността на ВСС.

Втората критика. Висшият съдебен съвет е твърде политизиран. Цитирам отново: *„В българския контекст, където голям брой от членовете на ВСС са политически назначени,*

сегашният модел поражда особено безпокойство по отношение на независимостта на съдебната власт и на възможността за оказване на натиск върху съдиите”. Тази констатация отново идва и поради очевидно най-големия брой на представителите на парламентарната квота във ВСС в сравнение с останалите европейски страни, но и поради очевидното мнение в обществото и от това, което всички наблюдаваме, че Висшият съдебен съвет, или части от него определено са податливи на натиск от изпълнителната власт.

Непрозрачно назначаване на съдии е следващата критика. Цитирам отново: *„При все това обаче други решения на ВСС във връзка с назначения продължиха да поражда опасения относно липсата на прозрачност и евентуално упражняване на неправомерно влияние”*. По-нататък са цитирани конкретни случаи, в които има непрозрачно назначаване или неназначаване, като е цитиран случая изрично и подробно със съдия Нели Куцкова, която не беше назначена два пъти, без обществото, включително виждане на ЕК, да е наясно защо не беше назначена.

Четвъртата критика е необективни и непоследователни дисциплинарни производства (цитирам): *„При все това проблемите в тази област (дисциплинарни производства – бел.Л.Авджиев) се коренят по-дълбоко, като общата нагласа сред магистратите е, че решенията на ВСС не са нито прозрачни, нито обективни”*.

Пета критика. Неспособност за решаване на проблема със случайното разпределение, по-скоро липсата на конкретни последващи мерки във връзка с тези нарушения.

Шеста критика. Липса на проверки за корупция и търговия с влияние. Много интересна констатация на Европейската

комисия: *„Във връзка със сериозните твърдения за корупция и търговия с влияние в съдебната система действия са били предприемани само след вътрешен или външен натиск, като органите са неспособни или нямат желание да започнат разследвания по своя инициатива”. „При все това ВСС (отново цитирам) показва нежелание да реагира на твърденията за сериозни нарушения, допуснати от водещи съдии в Софийски градски съд”.*

Седма критика. Неразрешен проблем с натовареността на органите на съдебната власт.

И осма критика. Нужда от качествено електронно правосъдие.

Като заключение относно Висшия съдебен съвет бих казал, че Европейската комисия с тези критики и заключения казва с две думи, че Висшият съдебен съвет не може да изпълнява почти нито едно от своите правомощия, заради които е избран, и които са уредени в Конституцията и в Закона за съдебната власт. Това е изключително притеснително. Сигурен съм, че имате становища по тези точки и изключително се надяваме от Гражданския съвет да ги чуем и те да бъдат аргументирани и мотивирани.

И последно ще завърша с прокуратурата, въпреки че, незнайно защо няма представители на прокуратурата. Г-н Цацаров не е тук в момента, след като от Гражданския съвет сме дошли, уважили сме вашето събрание и след като втората най-критикувана институция в доклада е именно прокуратурата.

Първа критика към прокуратурата. Неефективното водене на разследване е системен проблем. Констатацията: *„Необходимостта от по-задълбочена реформа на прокуратурата се потвърждава от продължаващата липса на солидни*

резултати по дела за корупция и организирана престъпност по високите етажи на властта и си остава редовна тема в дебатите между независимите наблюдатели". Нещо повече, цитирано е решението на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), всъщност становище от 2015 г., изключително негативно за България е това становище, в което се казва, че 45 конкретни дела показват, че българската прокуратура не може да се справи ефективно с разследването на организираната престъпност, и въобще с разследването.

Втора критика. Недостиг на инициативност и прекомерна йерархичност на прокуратурата – нещо, за което граждански организации и експерти доста сме говорили, опитвали сме се да правим дебати и дискусии с ВСС, включително сме канили два пъти главния прокурор. Той не се е отзовавал, разбира се. Незнайно защо. Тази йерархичност считаме, че липсата на отчетност, за която се говори в европейския доклад, са пряко свързани с липсата на резултати, т.е. йерархичността, липсата на отчетност, голямата власт, която е съсредоточена в ръцете на един човек, и евентуално върху него може да се оказва политическо влияние, т.е. влияние върху всички останали дела за разследване на корупция и организирана престъпност, което е изключително притеснително.

Трето. Липса на резултати в борбата с корупцията. България редовно се нарежда сред държавите-членки на ЕС, в които има най-силно усещане за наличие на корупция.

Четвърто. Неефективно разследване на организираната престъпност. Няма да цитирам тук.

Пето. Некоординираност на институциите за борба с корупцията. Институциите, създадени с цел борба с корупцията, се

определят като фрагментирани, некоординирани и несъответстващи на сериозността на предизвикателството.

Един кратък паралел ще направя със същата институция за борба с корупцията, каквото е нашето звено, създадено между Главна прокуратура, ДАНС и МВР. В България разбрахме, че работят в това звено 9 прокурори и 4 следователи. Същото звено, макар и доста по-различно (нещо, за което също гражданските организации се борим да се случи в България), в Румъния такова звено – Антикорупционната дирекция, разполага със 135 прокурори, независими от Главната прокуратура; 187 разследващи полицаи (това са реално назначените бройки); 199 специалисти с финансова, правна и техническа квалификация; и обща администрация – 50 човека.

Завършвам с това, че това, което всъщност показват цитатите, това, което ЕК ни казва съвсем подробно и за разлика от друг път доста конкретно и остро поради „Яневагейт“; поради случайното разпределение, скандалите, свързани със случайното разпределение; поради изгубването на тефтерчето на г-н Златанов; поради скандала със СМС-а, който се разрази само преди около един месец. И нещо още по-обезпокоително, поне за нас гражданите – бързата и немотивирана смяна на представляващия ВСС, при все че този най-висш орган на съдебната власт би трябвало да взима последователни решения, това е конституционно установен принцип, да има последователност и мотивираност в решенията, вие го нарушихте.

Поради всички тези скандали считам, съвсем сериозно становище е, че и усещането в голяма част от гражданското общество е, че ВСС в момента е компрометиран орган, абсолютно компрометиран орган и това води след себе си сериозни негативи

за самата съдебна власт – за съда и за прокуратурата. Съжалявам, че г-н главният прокурор не е тук, тъй като същото се отнася и за него (намесва се Васил Петров: и председателят на ВКС), и председателят на ВКС, да. Защото неговите действия, публичните изказвания, които има в последните месеци, включително критиките към съдиите, които излизат, за да изразят активното си мнение, което е посочено като позитивна тенденция в европейския доклад; критики към журналисти с цитиране на имена, което е ограничаване на свободата на словото; критики към народни представители, което е ограничаване на тяхната свобода, и поради това, че той е действащо лице или основен участник в почти всички скандали, които аз изброих до момента, считам, че фигурата на главния прокурор също е компрометирана и го съветвам (надявам се той да може да чуе този запис, или да му бъде предадено), да последва примера на своя колега от румънската прокуратура и да остави обществото да направи сериозна съдебна реформа.

Благодаря!

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря Ви, г-н Авджийски.

Други становища?

Заповядайте, г-н Радков.

РАДОСТИН РАДКОВ /Асоциация на българските административни съдии/: Уважаеми колегии, членове на ВСС, уважаеми колеги, представители на организации от Гражданския съвет към ВСС, аз ще говоря в по-тесен аспект, като представител на Асоциацията на административните съдии в България.

От прочита на доклада, който ние внимателно обсъдихме, в нас възникна едно безпокойство, което е свързано с обстоятелството, че останахме с впечатление, че в България

въобще не съществува административно правосъдие или ако съществува, то това не е известно на докладчиците.

Останахме с второ впечатление, че съдебната система в България се състои само от Софийски градски съд основно и всички свързани с този съд проблеми. Като за проблеми на съдебната система основно са изведени проблемите на този съд. Да, това е изключително важен съд, може би най-важният от околните съдилища в България, но в никакъв случай не може единствено той да бъде лицето на правосъдната система в България. Никъде в този доклад не открихме основните достижения на административното правораздаване, като например това, че то е в челната тройка по бързина на правораздаване във всички административни съдилища в Европа. Не открихме, или поне силно negliжирано е по отношение работата на ВСС, моментите и достиженията безспорни свързани, за първи път, с установените норми на натовареност. Това се споменава само мимоходом. Считаме, че това е един от най-важните моменти, че този Съвет успя да приеме такива норми, колкото и те да имат тепърва нужда от поправки, уточнения за да станат адекватни и да отговарят точно на натовареността на съдиите работещи в отделните материи. Никъде не беше достатъчно ясно и категорично отчетено, че вследствие на скандалите, свързани със случайното разпределение все пак този орган успя в зададените от него срокове да въведе централизирана система за случайно разпределение, която вече работи, която тества всеки ден и която също има своите недостатъци, но и липсва основният недостатък, т.е. възможността за външно вмешателство в нея. От тази гледна точка, ние като административни съдии считаме, че този доклад е недостатъчно обективен. Да, той засяга много и

важни въпроси, много и важни проблеми. Обстоятелството, че един такъв изключително отговорен и важен орган като Европейска комисия осъществява мониторинг върху каквато и да било част от държавно управление, би било редно, наред с всички недостатъци на това управление, съвсем коректно да бъдат отразявани и постиженията на съответната държава, член на Европейския съюз.

По отношение на препоръките, една голяма част от тях са препоръки, които ние като съдии, като магистрати сме коментирали, както по собствена инициатива, така и във връзка с подготовката и приемането на различните законопроекти, включително и във връзка със Стратегията за съдебна реформа, така и във връзка с пакета от законопроекти на Министерство на правосъдието. Всички тези неща, които са изброени като препоръки, всеки един от нас ги знае, всеки един от нас мисли върху тях и върху начина за преодоляването им.

Аз ще завърша, с тайна надежда, че ВСС ще успее на днешното си заседание да даде един основен прочит на този доклад, на всички негови позитивни страни и на всички негови пропуски, разбира се, защото такива очевидно има, и наистина ще вземе адекватни решения за преодоляване на проблемите, които са набелязани, макар и част от тях да считаме, че не са от компетентността на ВСС да бъдат решение. Голяма част от препоръките касаят законодателни умения и това автоматично поставя всички нас в позиция да изчакаме тези изменения и да видим каква е политическата воля за тях.

Желая ви успех!

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря на г-н Радков.

Заповядайте.

ХАЙДУХИ БОДИКЯН /Българска съдийска асоциация/:

В подкрепа на това, което преждеговорившия колега каза, и като представител на съсловна организация на съдиите и

прокурорите, тъй като в нашата асоциация има и съдии, и прокурори, ви благодаря за поканата, която отправихте към НПО, които се занимават с правосъдие.

Искам да отбележа, че ние като асоциация винаги сме поставяли на преден план проблема, който касае всички правоприлагащи в съдебната система и този проблем е нашето законодателство. Необходима е спешна промяна в процесуалните закони и в Закона за съдебната власт. Ние сме наясно, че ВСС предложи на голямо обсъждане, мащабно обсъждане, проекта за промени в ЗСВ и този проект е внесен в Парламента. Само че, забележете, в доклада, според нас правилно е отбелязано, че тези проблеми се поставиха на заден план, защото предстояха промени в Конституцията във връзка с реорганизация на основния орган на съдебна власт, а именно ВСС. Както посочих първоначално в изказването си, нашият основен проблем е свързан с промени в процесуалните закони, в частност в ЗСВ, тъй като по този начин ще се разрешат голяма част от проблемите в правосъдието - проблемите, свързани със съдебната карта; проблемите, свързани с натовареността; проблемите с приложението на наказателния закон. Аз не се занимавам с наказателно право, но знам, че колегите имат доста сериозни проблеми в наказателното правораздаване и по-скоро с приложението на НПК. Спешно трябва да се акцентира на този проблем, той трябва да бъде решен.

Нещо друго, което искам да отбележа, ние констатирахме като асоциация при запознаване с доклада. Направихме си труда да се запознаем с доклада много детайлно, но си направихме труда да се запознаем и с техническия доклад, който е основа и база за изготвянето на основния доклад. И забележете, нещо, което нас специално като асоциация ни

притесни, че има известна доза противоречие. Ние не можем да си отговорим на въпроса откъде произтича това противоречие, противоречието е свързано в доклада. Много по-сериозно е акцентирано на критиките към ВСС. Може би на обществеността и медиите, трябва да им се заостри вниманието по този проблем, откъде произтича. Може би този въпрос в някаква степен трябва да се изчисти. Поставяме го като въпрос все пак пред обществото и пред медиите.

Като представител на една все пак съсловна организация, смятам, че доклада в някаква степен е обективен. Но искам да заявя като представител на тази съсловна организация, че правоприлагащите имат волята да променят своята работа и правоприлагането, но те трябва да бъдат много сериозно подпомогнати съответно от законовите промени и в частност да не се нагнетява общественото мнение срещу нас.

Благодаря за вниманието.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жа Бодикян.

Други становища? Г-н Славов, заповядайте.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Поставяте ме в малко неудобна ситуация членовете на Гражданския съвет, защото беше хубаво първо да чуем какво е вашето мнение и особено на органите, които са предмет на доклада, и които най-реално биха могли да вземат отношение по отразеното в него дотолкова доколкото обикновено не всичко се приема 100 % в доклада по начина, по който е отразено.

Аз оценка на доклада не бих могъл да направя в посоката, в която се изказаха някои от колегите преди мен първо затова, защото представлявам най-голямата правна неправителствена организация в България и не мога да говоря от

името на колегите си за оценка на това, което е отразено в доклада. Вие знаете, че освен хилядите индивидуални членове, в Съюза на юристите членуват и 17 правни неправителствени организации като колективни членове, така че част от изказалите се тук вече са колективни членове на Съюза на юристите, но ми се струва, че по няколко проблема бих могъл да взема отношение, дотолкова доколкото вече сме изразявали отношение и съжалявам, че някак си увисват тези предложения, които правим, дори ВСС не ги поема, а са неща, които са много пряко свързани с оценката, която в края на краищата подлежи на мониторинг, и която фактически е предмет на днешното събиране.

Първо бих искал да взема отношение по въпроса за реформата, защото тя е доста обсъждана в доклада, приема се като един положителен елемент и една добра стъпка за решаване проблемите на съдебната власт, но ние от Съюза на юристите продължаваме да считаме, че тази реформа не може да бъде предмет само на една или на две от властите в България. И тогава когато ВСС в края на 2014 г. направи едно обсъждане на Стратегията, поддържахме това становище, че под някаква форма ВСС във всички случаи трябва да одобри тази Стратегия, така както беше одобрена и от Парламента. Това, разбира се, не се получи, а не е нормално, дотолкова доколкото когато говорим за независимост на съдебната власт това е един от елементите за нейната независимост и реално в момента ние правим една реформа, изпълняваме една стратегия, която е рождба на изпълнителната власт, одобрена от законодателната, а третата власт се появява като един изпълнител и то най-важния изпълнител, защото реално най-голямата част от изпълнението на стратегията ще легне и ляга върху ВСС преди всичко. Това между

другото се развива и в момента като позиция на изпълнителната и на законодателната власт, и аз няма да си спестя да ви го кажа, защото го казах онзи ден на първото заседание, в петък впрочем, на първото заседание - учредителното, на така наречения Съвет по изпълнение на съдебната реформа, г-н Узунов беше там, самото постановление, което беше прието във връзка със създаването на този Съвет изрично е записано ако сте обърнали внимание в чл. 1, че се създава Съвет като консултативен орган към Министерския съвет. Никъде в стратегията такова нещо не пише, знаете, че Стратегията е вече не само документ на Министерския съвет, но и документ и на Народното събрание, реално нещата там трябва да бъдат решени по различен начин. А един консултативен орган, така както е посочено в постановлението вече е орган, който не може да взема никакви решения, само може да предлага на Министерския съвет евентуално нещо да се случи. Освен неудобството от гледна точка на ограничаване на правомощията му по начина, по който са формирани в стратегията, защото в стратегията този съвет е посочен както с правомощия, така и със състав, така че можеше и без постановление, но това е другия проблем. Въпросът е, че като консултативен орган към Министерския съвет се постави и въпроса доколкото магистрати в него могат да участват, знаете, че имаме някои забрани в Закона за съдебната власт, които трябва да погледнем. Това е във връзка със стратегията и тук бих казал и други неща, които ми се струва, че имат сериозно отношение към този проблем.

Така или иначе оценката, която имаме в доклада общо взето я знаем, не съм първия, който го казва, общо взето са проблеми, които се повтарят, имали сме и много по-унищожителни оценки, особено спрямо ВСС, спомням си Доклада от 2012 г., който

такава оценка даваше на ВСС и такива препоръки даваше, като че ли не го е имало, а към ония момент ние бяхме отбелязали вече 20 години от създаването на ВСС. Така, че няма изненадващи оценки, които да ни притеснят, има оценки, за които ние трябва да се замислим от гледна точка на това, че са повтарящи се, и че са проблеми, които ние не преодоляваме. И ако дълго време говорим за тази Съдебна карта, която се посреща сега доста негативно в средите на магистратите в страната и особено от съдийското съсловие, ние просто се докосваме до проблема и не искаме да го погледнем в една пълнота, а е необходимо да го направим, защото първото, което ми идва на акъла, тук до мен е г-н Георги Колев, ами той се бори от колко години за този Специализиран съд, за да може да разтовари Върховния административен съд от първоинстанционните дела. Защо не се получава!!! Къде е ВСС!!! Ами настоявайте пред другите два органа, има и готов законопроект, има всичко, защо не се случва! Ами това е по-малкия проблем, да отидем на ВКС. Какво имаме във ВКС! Имаме едни съдии, които решават по 200-300 дела на година като докладчици. Имаме една картина, в която виждаме, че едва ли не Върховния касационен съд трябва да гледа делата на цяла България. Ами просто не може да стане това нещо! Нямам нищо против колегите от адвокатурата, но знаете, че адвокат дело не губи, защото в най-лошия случай печели право на жалба и нещата си стигат до ВКС. Тук преди няколко дни имах повод на кажа на някои колеги, защото сме правили сравнителен анализ затова - ами процента на обжалваемост в другите държави е коренно различен и затова нещата съвсем нормално се развиват като институции, които правораздават. Ние сме ги претоварили, не търсим никакви

кардинални решения и очакваме да имаме някакъв резултат. Ами няма да има резултат!

Добре, няма да се разпростирам, да има време и за повече хора да се изкажат. Аз само бих казал две думи тук - крайно време е да се замислим не трябва ли да върнем двуинстанционното производство и да направим една нова съдебна карта на съдилищата в България. Световната банка ни каза - 184 съдилища са прекалено много за малка България. Ние в момента имаме толкова съдилища. Не обсъждам проблемът със съдиите, защото и там имаме критики, очевидно, че там става въпрос вече пък за неравномерното им разпределение, с оглед и на натоварването, което имат отделните съдии.

Много други неща във връзка с реформата бих искал да ви кажа, но един проблем, който между другото определено се подценява и аз се радвам, че ВСС ни подкрепи, тук преди един месец направихме една много хубава Кръгла маса по проблемите на образованието. Не трябва да стоим настрана от този въпрос, защото в края на краищата ние вече повече от 25 години се борим с многото Правни факултети в страната, с много ниското качество, което излиза от тези правни факултети и реално в края на краищата всичко идва до нас, защото и елемент от това, което очакваме да се промени и като срочност, и като качество на актовете, които се раждат в съдебната система зависи от това с какви кадри работим. И понеже Агенцията по акредитация досега не е направила дори една елементарна забележка на който и да е от тези факултети, поне аз не съм прочел такова нещо, искам да ви дам само една проста статистика, която прави Адвокатурата всяка година - изпитът за адвокати, който се провежда два пъти годишно, и на който се явяват средно между 600 и 700 човека знаете ли с

каква успеваемост е - 25 %, т.е. всичко останало е скъсано. 25-28 % успеваемост на тези изпити! Най-добре представящият се факултет е Софийския университет, който има 50 %. Има хора с отлични дипломи, които са явяват на този изпит, и които са скъсани. Това може само да ви говори за качеството на образованието, елемент, който подценяваме.

Много други неща бих казал, благодаря за вниманието, просто времето е ограничено.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-н Славов.

Други становища? Представителите на Гражданските организации? Не виждам желаещи. Колеги?

Г-жо Итова, заповядайте!

МИЛКА ИТОВА: Благодаря. Ние обсъдихме доклада по комисии, Комисия по предложения и атестиране излезе със становище и с набелязани мерки по доклада, но първо искам да кажа, че е хубаво да четем доклада, но „не изгубени в превода“, както е заглавието на един много хубав американски филм и смятам, че, да, има доста препоръки към ВСС, но са отчетени и резултатите, които Съвета е направил през изминалите повече от три години, като тук искам да се съглася с г-н Герджиков, който започна своето изказване с проблемите за вещите лица. Каквито и съдебни карти да се направят, каквито и препоръки ние да изпълним по случайното разпределение на делата, не се ли реши проблемът с вещите лица, доверието в съдебната система ще бъде също толкова ниско, а както и той каза, аз не виждам да се работи сериозно по този проблем с вещите лица, нито да се говори затова в обществото. Също толкова важно колкото е проблемът с вещите лица е и нерешените проблеми, и извършени промени в законодателството, които са отбелязани на много места в доклада,

както в доклада, така и в техническия доклад. Няма как ние да свършим нашата работа, която сме набелязали като цели, ако тези промени в Закона за съдебната власт и в процесуалните закони не бъдат извършени от Народното събрание.

Аз ще започна обаче не само с положителните констатации, които са направени в доклада, и които касаят дейността на Комисията по предложения и атестиране, а с негативните констатации, доколкото това не е работа на Комисия по предложенията и атестирането, но организирането по дейността на изборите на административни ръководители се осъществява именно от Комисията по предложения и атестиране, а изборите на административни ръководители се извършват от ВСС.

Една от първите негативни констатации, върху които е сложен акцента е именно непрозрачните процедури за назначенията, като искам да подчертая, че се има предвид назначенията на административни ръководители и нека не се интерпретират думите, които са изразени в доклада, че става въпрос за въобще назначенията от ВСС. На това не се набляга и не се обяснява, а много добре се знае, че ВСС назначава класираните кандидати по конкурсните процедури като редови съдии, прокурори и следователи, действайки в условията на оперативна самостоятелност, извършва назначенията по класиране, което е направено от конкурсни комисии, които се избират на случаен принцип измежду редовите магистрати. Изрично подчертавам това, защото е направено разграничение между назначенията на административни ръководители и назначенията по конкурсни процедури, като в точка 4.1. от Технически доклад е дадена много подробна обосновка на дейността, която е извършена от ВСС, касаеща конкурсните процедури.

И пак се връщам на назначенията на административни ръководители като негативните констатации в доклада са, че не съществуват ясни критерии за преценка при назначенията, което води до съмнения относно обективността на процедурите за назначаване. Цитира се като пример неизбора на председател на Апелативен съд София, а като положителни констатации избора на председателя на Върховния касационен съд, изборът на председател на Софийски градски съд. Това е един обективен факт, само искам да кажа, че това не е обсъждано в Комисията по предложения и атестиране, тъй като не касае дейността на КПА крайният резултат по избора на административни ръководители, но аз искам да го изразя като свое лично мнение и да посоча статистика относно дейността на ВСС.

Действително това ние няма как да го избегнем като негативна констатация, тъй като над две години вече няма избран председател на Апелативния съд, това е факт, поради няколко неслучили се процедури за избор на председател на Апелативен съд София, но същевременно с това ВСС от началото на мандата е назначил 237 административни ръководители. Ако се направи статистика, ние можем да я направим, ще се види, че голяма част от тези избори са станали с над 15 гласа от членовете на ВСС. Същевременно имаме избрани председатели на останалите апелативни райони, така че с един неизбор, който пак казвам, че действително е така и ВСС трябва да направи всички усилия това да се случи в най-скоро време, не би трябвало да се смята като единствена негативна оценка по отношение изборите на административни ръководители. В тази насока обаче ние може би трябва да направим необходимото за изпълнение на тези препоръки и предполагам, че по-късно ние това ще го обсъдим, как

да подобрим прозрачността в избора на административни ръководители, да назначаваме притежаващи такива с високи нравствени и професионални качества, смятам, че всичко, което е могло по отношение на Правилата за избор на административни ръководители, прозрачността при изслушването, ние сме го направили, затова ще спомогне според мен и промяната в Конституцията, касаеща явното гласуване. Оттук-нататък може би като по-добра работа на Съвета би трябвало да се случва по-подробна мотивировка за решенията, които ВСС извършва, това се отнася както за административните ръководители, така и за дисциплинарните производства. На пак казвам - това би трябвало да бъде обсъдено от целия Съвет по отношение изборите на административни ръководители.

По отношение на останалите дейности, които се извършват от Комисия по предложения и атестирани, и които са отчетени като вече случили се работи на ВСС, на първо място е отчетено като частично положителна стъпка извършеното реструктуриране на щатове в съдебната система. Смятам, че това е обективно отразено, защото когато ние работихме с Европейската комисия и с г-н Калпакчиев, и с другите членове на Съвета, с които контактувахме с Европейската комисия, бяхме набелязали краткосрочни и по-дългосрочни мерки, като решаването частично на проблема с натовареността, а именно са краткосрочните мерки по закриване на щатове в ненатоварени съдилища, прокуратури и следствени органи, и разкриването им в по-натоварени такива. Това е отчетено, казвам пак като частична положителна стъпка, с което обаче не е решен цялостния проблем в съдебната система, но все пак като статистика - над 200-300, само момент, съм посочила тук в нашето становище - 392 щата магистратски ВСС е

разкрил в по-натоварени, съответно е закрил в по-ненатоварени съдебни райони, в това число сме използвали и възможността по чл. 194 от ЗСВ. Смятаме да го предложим като мярка от КПА, този подход да продължи и до края на мандата на ВСС като съпътстваща мярка, решаваща проблема с натовареността, но кардиналния проблем би могъл да се реши не само със създаването на Съдебна карта, но най-вече с промяна в процесуалните закони, така че делата в страната да бъдат равномерно разпределени измежду съдилищата, като също в тази насока ние ще предложим създаването на работна група, която да започне да работи по тези мерки.

По-нататък, не знам защо не се чете техническия доклад, в който обаче изрично е подчертано, че от 2013 г. досега ВСС е провеждал редовни конкурси за назначаването на магистрати. Преди това в продължение на няколко години не бяха провеждани конкурси, което доведе до широко разпространена практика, като заместител да се използва командироването. Една от причините за това са сложните процедури за запълване на свободните места. ВСС е извършил оценяване на конкурсните процедури, което е довело до установяване на редица проблеми.

Изрично е отразено в техническия доклад, че след широко обсъждане сред всички магистрати по апелативни райони ВСС е направил предложение за промени в Закона за съдебната власт, цитирам доклада: „...допълващи законодателството в области, в които са установени правни празноти". Многократно сме подчертавали пред представителите на Европейската комисия и се радвам, че това е отразено изрично в доклада, че тези наши предложения, които са направени още 2013 г., за съжаление не са осъществени и не са направени от законодателния орган.

Изрично е казано, че в областта на атестирането има само едно изречение, което смятам, че е като положителна стъпка, защото в предишните доклади, ако направите равностойка, имаше доста препоръки по отношение оценяването на магистратите. Ние при всички срещи изпращахме, подготвяхме нашите материали, които бяха направени по отношение атестирането, а именно промяната в Методиката по атестиране, промяната на Единния атестационен формуляр и най-вече, отново казвам, предложенията ни за законодателни промени, които ще облекчат изключително много процеса по атестиране. Затова и в доклада е казано, че в областта на атестирането и повишаването са отчетени внесените предложения за законодателни изменения, които да бъдат разгледани, във връзка с реформата, като е посочено, че се планират допълнителни обсъждания.

Ние многократно подчертавахме, че резултатите, до които ние стигнахме в нашите предложения, бяха направени първо - в резултат на проблемите, които констатирахме в практическата работа, второ - след анализ на европейската практика, трето - след доста проведени срещи с представители на европейските държави в областта на атестирането и най-вече след създаването на една работна група с представители на всички органи на съдебната власт в цялата страна и стигнахме общо до заключението, че тези предложения за промени и в атестирането ще доведат до подобряване в работата на цялата съдебна система. Затова изрично е отбелязано в техническия доклад, че се планират допълнителни обсъждания.

Именно в тази връзка ние предвиждаме, като мярка, като предложение за изпълнение на доклада, въпреки че, пак казвам, няма конкретни препоръки към провеждането на конкурсите и

атестирането, провеждането на форуми за обсъждане на предложенията за промени в Закона за съдебната власт, след като същите станат факт.

Това е горе долу накратко по отношение работата и дейността, която е отразена в доклада, касаещи Комисията по предложения и атестиране.

СВЕТЛА ПЕТКОВА: Благодаря на г-жа Итова.

Друг иска ли думата? Г-н Колев, заповядайте.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Ще бъде максимално кратък. Какво е личното ми становище по отношение на доклада въз основа на мониторинговия механизъм, започнал през 2006 г., както и досежно източниците, които са ползвани. Обосноваността на изборите и начинът на структуриране ще запазя за един друг форум, който надявам се да се проведе през месец март и то не в България.

Затова сега взимам становище единствено по въпросите, касаещи административното правосъдие. Един от пунктовете, който пряко касае Върховния административен съд, а именно така наречената „практика по дисциплинарни производства“.

В тази връзка още в края на миналата година по мое искане към общото събрание на Върховния административен съд е образувано тълкувателно дело № 7, където са поставени редица въпроси, седем по-точно. Те касаят именно наличието на конкретна противоречива практика досежно дисциплинарните производства. Защото в крайна сметка дисциплинарните производства са един непрекъснат процес, те не касаят само Висшия съдебен съвет, те касаят и последващите при разглеждане на делата. Много въпроси предстои да бъдат решени, надявам се това да стане в най-близко бъдеще. Както казах, делото е образувано, докладчик е определен.

Очакваме изготвяне на неговото становище. В момента, в който то бъде готово съответно ще бъде и насрочено.

Така че това е общо взето е единственият пункт, по който са отправени конкретни забележки в дисциплинарната дейност.

Що се касае до общите въпроси, надявам се през месец май да започне стопроцентово функциониране на системата за електронно правосъдие между административните съдилища. Защото тогава, да, във всеки един административен съд системата вече функционира, но свързаността не е налице. Не е налице, защото в крайна сметка няма как да осигуря свързаност между 28 отделни областни градове съответно административни съдилища, без съответни проекти за това. И такива вече са налице, но това ни забави. Аз мисля, че и в сферата на електронното правосъдие досежно административните съдилища ние нямаме каквото и да е забавяне. То вече е факт.

Общите въпроси, по които чух известни критики по отношение на начина на структуриране на Висшите съдебни съвети и т.н., и т.н. Направете си труда, колеги, направете едно сравнително изследване между Висшите съдебни съвети във всички европейски държави. Има интересна констатация. Единственият Висш съдебен съвет, един от малкото по-точно, в който има превес изборната квота пред парламентарната това е Франция. Да, така е. Две трети там са изборна квота. Но стигаме до други държави, при които решенията се взимат или от министъра на правосъдието, или съответно от короната, ако се касае за монархия. Не мисля, че начинът на структуриране на българския Висш съдебен съвет е недемократичен, напротив, направете си сами анализ за какво става въпрос.

Няма да правя повече изказвания в тази връзка, но считам, че би следвало винаги, когато има критики те да са сериозно обосновани и действително да са посочени конкретните източници, въз основа на които се прави конкретен извод. Аз такъв прочит не видях.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря.

Г-жо Георгиева.

ГАЛЯ ГЕОРГИЕВА: Колеги, Европейската комисия е такъв орган, който аз считам, че няма как да контролираме какво е написал, по-скоро трябва да сме прочели доклада и имаме право да кажем какво мислим във връзка с критиките, които ни се отправят и по принцип с дейността, която този Висш съдебен съвет осъществява по управлението на съдебната власт и във връзка с основните функции, с които е натоварен от закона да извършва.

Използвам, че тук са представителите на гражданските организации. Понеже от известно време се поставят някои въпроси, които очевидно вълнуват обществото, а и са отразени в доклада, няма да изляза извън рамките на доклада, искам да кажа по въпроса за избора на нов представляващ.

Аз съм един от предложителите и си направих труда, предвид критиките, които са отправени към Съвета в тази насока, да прочета за пореден път протокола от 03.10.2012 г., когато ние се конституирахме като Съвет и избрахме за първи път представляващ на Съвета. Тогава по предложение на г-н Колев беше издигната кандидатурата на г-жа Найденова, а по предложение на г-н Калпакчиев на г-жа Ковачева. Тогава в първия ден, няколко часа след конституиране на Висшия съдебен съвет, ние не се познавахме, но се доверихме на кратката концепция, която всеки един от тези кандидати представи и избрахме с по-

голямо мнозинство г-жа Найденова, на която ние благодарихме за дългия и упорит труд, който тя положи като представляващ.

И за да се спре с това говорене по този въпрос в медиите, искам да кажа, че когато предложихме новия представляващ ние бяхме работили заедно вече над три години и в макар и кратките и пестеливи мотиви, които предложителите изложихме, се спряхме на това, че сме се уверили в качествата на г-н Димитър Узунов, като председател на определени комисии за тези три години и половина, и като член на Съвета, който умее да работи в екип, без да сме изразявали някакво недоволство от работата на предишния представляващ. И искам да кажа, че всеки от нас, ако получи някакво мнозинство, би могъл да бъде представляващ на този Съвет. Така че не виждам никакъв проблем в подмяната на представляващия. Всеки от нас има право да се изяви на тази длъжност. Не длъжност, а на този пост, по-скоро.

Г-н Авджийски, ако се не лъжа, постави въпроса за отсъствието на критикуваните в доклада, и - в доклада има и един, който е похвален и това е председателя на Върховния касационен съд. Считам за необходимо да отбележа, че г-н Лозан Панов е номинация на петима членове от настоящия Висш съдебен съвет, сред които и г-н Димитър Узунов. Той е похвален в доклада на Европейската комисия и аз мисля, че както критикуваните така и похвалените трябваше да присъстват на заседанието на Съвета днес. Още повече, че в случая става въпрос за председателя на Върховния касационен съд, който не виждам в момента да е тук. А доклада на Европейската комисия поставя много въпроси свързани с работата на съдилищата и ние сме добре запознати с тях.

Няколко думи искам да кажа и за вниманието, което докладът отделя на проверката на Софийски градски съд и

произтичащите от констатациите дисциплинарни производства, които са образувани в този Висш съдебен съвет. Може би половината от този Съвет, като съдии, участваха в проверката на временната комисия и след като беше изнесен доклада, публикуван, и след като цялата магистратска общност и обществото имаха възможност да се запознаят, последваха образувания на дисциплинарни производства на някои съдии от Софийски градски съд. Да, предимно на ръководството. Критиката е в насока на това, че Висшият съдебен съвет едва ли не е оставил председателя на Върховния касационен съд да направи предложенията за образуване на дисциплинарни производства.

На първо място следва да отбележим, че г-н Панов е член, макар и по право, на този Висш съдебен съвет. Като член на Висшия съдебен съвет той е оторизиран от закона в качеството си на председател на Върховния касационен съд да внася предложения за образуване на дисциплинарни дела. В този смисъл аз не виждам нищо некоректно в дейността на Висшия съдебен съвет за това, че видите ли председателят на Върховния касационен съд е внесъл предложения за образуване на дисциплинарни производства, а не петима членове, както обикновено внасят предложенията за дисциплинарни производства.

Направих си труда да извадя предложенията на г-н Лозан Панов и ще припомня, защото тук са представители на гражданските организации и на професионалните, и ще Ви кажа, че по предложение на г-н Панов след доклада и въз основа на фактите, които са били отразени от проверяващите членове на Висшия съдебен съвет, г-н Панов е внесъл осем предложения. Те касаят съдиите Петър Петров, Елка Пенчева, Петя Крънчева, Владимира Янева има две предложения, едното от които е

съвместно с министъра на правосъдието и против съдията Богдана Желявска. Внесъл е предложение и за съдията Румен Жеков от Апелативен съд-Велико Търново, във връзка с непроизнасяне по мярка за неотклонение.

Мисля, че напълно резонно е председателят на Върховния касационен съд да участва в дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет. Още повече, че така да се каже неговата дейност по внасяне на предложенията е била улеснена от доклада и фактите, които комисията е констатирала при извършената проверка, която знаете, че беше изключително задълбочена, дълга, пространна и доста работа свърши Висшият съдебен съвет в тази насока.

В доклада се излага като може би една негативна констатация, че едва ли не министърът на правосъдието е бил принуден също да внесе предложения за налагане на дисциплинарни наказания на определени магистрати от Софийски градски съд. Министърът на правосъдието Иванов, ексминистърът, е внесъл пет предложения. Едното касае дейността на съдията Ченалова, във връзка с назначаването на синдика по делото „Белведере“, но тук следва да отбележим, че контролът върху синдиците изцяло е в приоритета на министъра на правосъдието, така че той е могъл да извърши тази проверка и я е извършил. Внесъл е предложение за образуване на дисциплинарно производство. Заедно с колегата Панов е внесъл две предложения, за които вече казах - против Янева и Желявска. Внесъл е предложение и против съдията Родопски, което предложение касае също нарушения, свързани с назначаването на синдика Петър Велков.

В доклада има известна критика, която аз разбирам като някакво обвинение за бездействие на Висшия съдебен съвет по отношение нарушения допуснати в Софийски градски съд. За пореден път казвам, за да го чуят журналистите и присъстващите от неправителствените организации и професионалните организации, че Висшият съдебен съвет е извършил проверки не само в Софийски градски съд, а може да се посочи и съдът в Раднево, Административен съд-Варна. По отношение на нарушенията, които станаха известни..., да Свиленград също, допълва колежката, така е, които ангажираха цялата общественост, на Румяна Ченалова, става въпрос, Висшият съдебен съвет се занимава с дейността на Румяна Ченалова от 2012 г. Общо срещу нея има внесени четири предложения за дисциплинарни наказания. Първото през 2013 г. от петима членове на Висшия съдебен съвет, което дело е спряно поради нейното дисциплинарно уволнение. Впоследствие, след проверки, но преди още съдиите от Градския съд да ни занимаят с проблемите, които съществуват там, Висшият съдебен съвет образува дело през декември 2014 г. по предложение на петима членове и впоследствие още едно предложение от петима членове и тези две предложения бяха обединени, знаете много добре, с предложенията на министъра на правосъдието за дейността ѝ и нарушенията, които тя е допуснала със синдика, който е назначен по делото „Белведере“.

Прави ми впечатление, че в доклада е наблегнато не на цялостната дейност на Съвета, а са извадени като че ли и „болтвани“ някои скандални случаи в българската правосъдна система и ми се струва, че за да влезе някоя дейност в доклада на Европейската комисия може би наистина трябва да се стигне до

някакъв скандал, така да го наречем, и тогава да бъде отразено в доклада.

Аз мисля, че освен всички така наречени „скандални случаи“, които са отбелязани в работния доклад и в доклада, и под черта, и т.н., Висшият съдебен съвет е свършил много работа в дисциплинарната си дейност. Известно е, че правилата за дисциплинарите производства не са изчерпателно уредени в Закона за съдебната власт. В тази насока са били направени законодателни предложения още през 2012 и 2013 г. Известно е, че смяната на няколко министри в изпълнителната власт не е довела до внасянето на тези законодателни предложения. Вие си спомняте, че през 2014 г. ние бяхме принудени да попълним тази законова празнота с правила за нашата дисциплинарна дейност, които са съобразени с минималните стандарти за дисциплинарите производства и отговорността на съдиите в Мрежата на европейските съдебни съвети.

Изхождайки от написаното в доклада по повод на критиките за дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет, считам, че все пак следва да отбележа, че както обществото така и медиите в последно време си позволяват да отделят едно изключително внимание на случая с дисциплинарното уволнение на Румяна Ченалова.

Аз ще бъда кратка в тази насока, защото от доста време медиите ни предлагат ежедневни срещи със съдия Ченалова, отстранена вече от длъжност. Да, и уволнена дисциплинарно. Това е един безпрецедентен случай, в който се обръща такова внимание на уволнен съдия. Няма да коментирам фактите, които доведоха до отстраняването на Румяна Ченалова, само ще кажа, че в хода на дисциплинарното производство тя беше отстранена от длъжност и

това отстраняване, прието с решение на Висшия съдебен съвет, преди може би седмица, беше потвърдено с решение на петорен състав на Върховния административен съд, за което ние уведомихме Съвета, всички сте запознати.

В момента, тъй като е висящо дисциплинарното производство на Румяна Ченалова пред Върховния административен съд, във връзка с нейното уволнение, аз няма да коментирам повече нищо, достатъчно сме коментирали. Има изложени мотиви, които са приети с решение на Висшия съдебен съвет и крайно решение.

Изложили сме в едно становище на Комисията по дисциплинарната дейност, във връзка с критиките, които се отправят в доклада на Европейската комисия, няколко мерки, които считаме, че ще бъдат полезни за дисциплинарната дейност на Съвета за в бъдеще. Освен промяната, която се очаква в Закона за съдебната власт, ние считаме, че ще бъде добре да се сформира една междуведомствена работна група с представители на Върховния административен съд, Висшия съдебен съвет и Инспектората, която да се занимае с практиката, която Висшият съдебен съвет има в дисциплинарите производства.

Обвинението, така да се каже, в доклада е по отношение на мотивирането на решенията на Висшия съдебен съвет. Разбира се, практиката на Съвета, тъй като нашите решения не са окончателни, се определя от практиката на Върховния административен съд и тук председателя на Върховният съд каза, че вече има образувано тълкувателно дело по повод най-обсъждания въпрос, включително и в доклада, за възможността да участват в дисциплинарите състави вносителите на предложенията.

Предлагаме и предвиждаме на тези съвместни форуми с Инспектората и представители на Върховния административен съд, на които да анализираме практиката по дисциплинарните производства, да участват и административните ръководители, тъй като част от дисциплинарната дейност се осъществява и от административните ръководители по закон.

Въз основа на анализа, който ще направим във връзка с препоръките, които са ни отправени в доклада, смятаме в тази насока да бъде създадена една работна група, която да прецизира правилата за дисциплинарна дейност на Висшия съдебен съвет, но това може да стане само след като видим какво ще бъде дописано и разписано в закона, защото възможно е законът да изчерпи всичките празноти, които до този момент се съдържат.

В заключение, понеже в доклада се отправят критики по повод на това, че във Висшия съдебен съвет е отказано образуването на дисциплинарни производства по отношение на прокурорът Петър Петров, искам да кажа следното. Че в момента по това дисциплинарно производство преписката е спряна .../Намесва се В. Петров: Следователят./...предвид решението на Върховния административен съд. И в крайна сметка нека да бъдем обективни. Във възможностите и приоритетите на Висшия съдебен съвет е да прецени кога и в какви случаи може да образува дисциплинарни производства. Затова е предвиден и съдебният контрол. Тоест, Висшият съдебен съвет в тази си дейност не е безконтролен, както се вижда. И тази преписка след решаване на делото дали правилно е приета оставката на Петър Петров, ще има възможност или да продължи или да прекрати преписката по неговото дисциплинарно производство, по предложение на министъра на правосъдието.

Завършвам с това, че дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет не може да бъде анализирана, критикувана и да се правят генерални оценки за нея само от едно или две дисциплинарни производства, за които се е проявил някакъв медиен интерес.

Ще завърша с това. Понеже отсъства председателят на Върховния касационен съд, в концепцията, която той внесе, когато го избирахме, каза, че ще се старае да дава обяснения пред обществото за някои знакови дела и дела, по които обществото проявява интерес. Тоест, той застъпи становището, че съдията не следва да мълчи, а следва да обяснява своите съдебни актове.

Аз бих призовала г-н Лозан Панов, знаейки и четейки медиите, и слушайки ги, той знае кои са тези дела, по които Върховният касационен съд очевидно дължи някакво обяснение на обществото.

Благодаря Ви.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря.

Г-н Иванов, заповядайте!

КАМЕН ИВАНОВ: Тъй като бяха повдигнати два-три интересни въпроси, не искам да ги подминаваме с лека ръка, това е въпросите, които г-н Авджийски постави, г-н Славов, най-вече във връзка с реформите на, съдебната реформа и случващото се около нея и становището, което и г-жа Итова заяви от името на Комисията, което аз държа да заявя, че във вида си, в който беше изготвено го споделям. Споделям го само като първа част от един по-обхватен коментар обаче. Това, което прави впечатление в доклада е, че са очертани ясно две широко обхватни стратегии, които следва да служат като основа за провеждане на реформи както в областта на правосъдието, така наречената „съдебна

реформа", така и в областта на борбата с корупцията и организираната престъпност. С втората стратегия така нареченото „антикорупционно законодателство" знаем какво се случи, така че слагам точка на коментара в тази насока.

По въпросът за съдебната реформа, която започна с актуализираната Стратегия за съдебна реформа, приета през декември 2014 г. от правителството на България януари месец 2015 г. от Парламента, беше поставена една широка основа за реформиране на съдебната власт със съответните мотиви. ВСС обсъди тази Стратегия. Това, че не излязохме с нарочен обобщаващ доклад не прави обсъждане по-многозначително, а доколкото е било задълбочено, е отделен въпрос. Така или иначе ние изразихме своето становище по тази стратегия, то общо взето беше в посока, съгласни сме.

По-нататък тази актуализирана Стратегия премина през стъпките на парламентарното обсъждане и гласуване, очертано през исторически компромиси, накрая остана компромис. Това, което ВСС обаче не направи е, че не взе активно участие в първата стъпка на така наречената съдебна реформа, а иначе казано конституционната реформа, и се надявам, че никой не е забравил, че ВСС със свое нарочно решение отказа да обсъжда конституционните промени, приемайки че те са от прерогатив единствено на Великото Народно Събрание. По този начин ние съзнателно се поставихме в състояние да бъдем обект, а не субект на конституционната реформа. Отделен беше въпросът дали при едно такова обсъждане щяха да се чуят мнения, които надхвърлят това, което към настоящия момент се отчита като конституционна реформа. Всъщност това, което прави впечатление и аз ще го цитирам в доклада е използването на едни две думички „все пак".

Заслужава си да се обърне внимание, защото това „все пак“ ще бъде в основата на това, което ние като препоръки ще си пишем, ще начертаваме и ще изготвяме планове по-нататък, включително и през промените на ЗСВ и на специалните закони. Макар измененията да съдържат някои значителни промени, в сравнение с първоначално предложения от правителството текст, приемането им все пак представлява важна стъпка към реформата. Съгласен съм, стъпка към реформата, но е стъпка все пак.

По-нататък. Толкова за основата към настоящия момент на реформа в правосъдната система, защото всичко онова, което трябва да се случи, предстои да се случи и предстои да бъде обсъдено къде по-задълбочено, къде при условията на една, дано да е разумна, бързина.

Това, което се отнася пряко за нашата работа и заслужава да получи отговор е, че и предишните доклади по този Механизъм за сътрудничество и проверка са отбелязвали неизчезващи опасения относно способността на ВСС да изпълнява ролята си на пазител първо на съдебната независимост, второ - на етиката. Аз заявих и в началото, че съм съгласен с това, което г-жа Итова каза по отношение основните пунктове, в които конкретно Комисията по предложения и атестиране заслужава да бъде похвалена и усилията ѝ, най-вече усилията заслужава да бъдат отчетени, защото тези усилия бяха проектирани още в края на 2013 г. през едни предложения за законодателни промени, които така и не се случиха, а те щяха да изиграят много благотворна роля върху ефективността на работата не само на нашата комисия, а и на ВСС. Така или иначе обаче тези усилия и наистина вложената енергия не могат да сложат параван пред констатации, които сочат, че при свои решения във връзка с назначения във ВСС конкретно,

продължиха да поразждат опасения относно липса на прозрачност и евентуално упражняване на неправомерно влияние. Конкретни случаи няма да цитирам, не защото те сами по себе си не са важни, а защото всичките ги знаем, а в друга по-дълбока конкретика в настоящия момент на обсъждането не знам дали имаме време да влизаме, още повече, че ние провеждаме обсъждането си една седмица след като доклада излезе и много от коментарите и това, което трябваше да бъде казано, къде по-добронамерено, къде изключително коректно, ясно и точно, беше казано вече.

Това, което съм си отбелязал конкретно за работата на ВСС е, че и към настоящия момент изводът в доклада е, че не съществуват ясни критерии за преценка при назначенията, което води до съмнения относно обективността на процедурите по назначаване. Това, което не може да не ни направи впечатление, че няколкократно в доклада се използва думичката „липса на прозрачност“, а не се претендира липса на публичност, и това е нещото, на което трябва много сериозно да обърнем внимание - публичност, загърбваща прозрачността при вземането на решение, а това не е нищо друго, освен липсата на възможност в определени случаи, в много сериозни случаи, ние да можем да обясним решенията, които ги вземаме, такива каквито ги вземаме, защото действително, както и някои колеги казват: демокрацията е събираш гласовете, получаваш доверие, но понякога ние трябва да обясним и да мотивираме решенията, които си вземаме, в противен случай остава публичността, а прозрачността въобще не се появява.

Това, което смятам, че трябва и заслужава да бъде отбелязано и заслужава нашият коментар и ако не публичен от всички, то поне размисъл в тази насока е това, което е отбелязано

в доклада в обобщен вид, подчертавам, че във връзка със сериозни твърдения за корупция и търговия с влияние в съдебната система действия са били предприемани само след вътрешен и външен натиск, като органите са неспособни или нямат желание да започват разследвания по своя инициатива. Сигурно всеки ще прочете по различен начин този обобщаващ извод, някои ще се съгласят, други не, така или иначе ние за себе си трябва да дадем отговор, че с действията си не сме изчистили докрай съмненията, че имаме възможност да предприемем, без външен и вътрешен натиск действия, в рамките на нашата компетенция, компетенция като ВСС, компетенция като съдебна власт.

Това, което е отчетено като добро заслужава да бъде отбелязано и в решенията на Съвета в избора на председател на Върховния касационен съд, впрочем отварям скоба, аз много ясно съм заявил като предложител позицията си в надпреварата по номинация и защита на кандидатите за тази позиция, и затварям скобата, както и при избор на председател на Софийски градски съд. Разбира се, това са извадки, които са цитирани от Европейската комисия, те са имали своите основания да направят това. Заслужава обаче анализ промяната в отношението, което ВСС неколkokратно, къде по-остро, къде не чак толкова, е изразявал във връзка с позиция на г-н Лозан Панов. Съжалявам наистина, че г-н Лозан Панов не е тук, сигурно той има своите основания за своите действия, това, което аз за себе си не разбирам е как в един много кратък период от време той биде бламиран в редица свои решения, които според мен представи много ясно, много обосновано и много аргументирано, включително и по кадрови назначения. Дали ВСС и конкретно докладваното и порано, твърди само негативен упрек е позиция, която всеки един от

членовете на ВСС ще защитава, включително и през своите решения, защото всеки има право да защитава и професионалната си чест, и участието си в колективния орган по начин, по който намери за добре, стига да не нарушава добрия тон на институцията, в която участва.

Така или иначе безспорно са отбелязани усилията за преодоляване на товареността между отделните съдилища, която е анализирана, според мен, изключително коректно в доклада. Това обаче, което трябва да бъде подчертано, и което го няма в становището, което беше изразено пред комисията е, че досега този подход е постигнал само незначителен ефект. Наистина аз мога да не се съглася и да приема, че усилията ни в тази насока постигнаха възможния ефект, с оглед правомощията на ВСС да използва инструментите, които закона му дава, включително и чрез активизиране работата по конкурсите, колкото и противоречиво да се възприемат те от колегите, но закона е такъв, така и през прилагане разпоредбата на един от конкретните институти за преодоляване на товареността - командироването и нормата на чл. 194 от ЗСВ. Конкретните си виждания по прилагането на тези институти съм ги излагал и в комисията, и във ВСС, изразявал съм становището си тогава, когато съм намирал, че тези институти не се ползват достатъчно аргументирано, а не като институти, които трябва да бъдат пренебрегнати, а като институти, които трябва да убедят колегите, че те са приложени, след внимателен анализ на работата и товареността във всеки един конкретен орган, а не са прилагани интуито-персоне или атхок.

Това, което намирам, че следва да бъде отбелязано в доклада, но то е свързано и с това, с което започнах, конституционната основа на съдебната реформа са работата на

Прокуратурата, оценката, която е дадена. Аз не намирам, че трябва да използваме тежки определения за работата на Прокуратурата, но в същото време намирам, че спрямо работата на Прокуратурата са отправени много тежки укори, включително във връзка и с конкретно провеждани разследвания по високите етажи на властта, свързани с корупционни практики и т.н. Не случайно е изложеното в обобщаващия елемент на доклада препоръката този системен проблем да бъде преодолян през мониторингов анализ за Прокуратурата. Всъщност, да, независим анализ на работата на Прокуратурата. Не може да не предизвиква притеснение констатацията в доклада, в раздел 2.2. „Корупция“, че институциите, създадени с цел борба срещу корупцията се определят като фрагментирани, цитирам „некоординирани и несъответстващи на сериозността на предизвикателството“, и в тази връзка изводите, които следва да бъдат направени за подобряване на работата в тази насока. Отчетено е в тази насока и следва да бъде отбелязано и от нас при анализа ни, създаденото през април 2015 г. по-солидно междуведомствено звено към Софийска градска прокуратура за разследване и наказателно преследване на корупцията по високите етажи на властта. Всичко това обаче остава в сферата на очакваните резултати, в резултат на работата на това звено.

В обобщителен аспект становището ми за доклада е, че той поставя изключително тежки укори към нашата работа конкретно и не само към нашата работа. Впрочем този доклад не е адресиран към ВСС и съдебната система, той има за адресат работата на законодателното тяло, на Парламента и на изпълнителната власт, с която ние кореспондираме по начина, по който закона ни е разпределил това в чл. 370 от ЗСВ. Това, което

трябва да направим е не да прехвърляме отговорността към останалите субекти на доклада, но да изискваме с необходимата твърдост и в рамките на нашите правомощия такова поведение, което да ни позволи адекватно да изпълняваме задълженията си като висш орган на съдебната система, който е натоварен със задълженията да представлява съдебната власт, да отстоява нейната независимост и да следи за етичното поведение на българските магистрати.

Каквото и да кажа оттук нататък мисля, че то е казано, очертани са системните проблеми, така че, благодаря за вниманието, позицията на всеки един от колегите е изключително важна и дори да не съвпадат нашите позиции, тя трябва да бъде чута като бариера пред по-нататъшно превръщане работата на ВСС в низ от скандали или провокации, по думите на министър-председателя на България, имам предвид последните действия на ВСС, на изключително важни политически фигури, включително и на министъра на правосъдието. Изключително важно е да можем сами за себе си да дефинираме какво е скандал, кой поражда скандала, кой е виновен за скандала, кой носи отговорност за скандала, що е провокация, кой предизвиква тези провокации и трябва ли някой да носи отговорност за тях. Благодаря.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-н Калпакчиев, после г-жа Найденова, после Румен Боев, после Мария Кузманова, после Светла Петкова.

Г-н Калпакчиев, заповядайте.

КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ: Аз продължавам да си задавам въпроса доколко има смисъл провеждането на днешната дискусия, тъй като както неколkokратно е подчертано и в доклада, всъщност констатациите и препоръките, които са дадени в доклада от 27

януари 2016 г. в голямата си част повтарят онова, което вече е написано, препоръчано в доклада от 2015 г. Както самата комисия е отбелязала в предишните доклади по Механизъм сътрудничество и проверка „бяха отбелязани неизчезващите опасения относно способността на ВСС да изпълнява ролята си на пазител на съдебната независимост и етика." Полемиката се въртеше около въпроси, като непрозрачните процедури за назначаване в съдебната система, непоследователните практики по дисциплинарните производства и липсата на последващи действия във връзка с опасенията за възможно манипулиране на случайното разпределение на делата в съдилищата." Към това, което изброих, то е описано и в предишните доклади, очевидно не се е променило, се добавя щекотливата тема за оказване на политическо влияние върху ВСС. В такъв смисъл моето опасение е, днешната дискусия или излагане на становища, да не приключи отново в един поток от думи, което ще заглуши конкретните констатации и следващите конкретни решения, както и в поредното писане на мерки, препоръки в табличен вид, във всякакъв друг формат, което в крайна сметка да ни доведе до същия разговор, нас или някой друг, през януари 2017 г. Затова предлагам конкретно, за да има смисъл от каквито и да е таблици с констатации, мерки, препоръки и т.н. би било добре, тук на всички ни беше раздаден ето такъв план за действие/показва/, който 2015 г. сме приели, с конкретни мерки. Нека ВСС да направи един кратичък анализ кои от тези мерки са били изпълнени, кои не са били изпълнени, защо не са били изпълнени. За да имаме от сега резултат, каквито и мерки ние да набележим, в състояние ли сме да ги изпълним, дали са адекватните мерки?

Няколко думи за конкретните констатации и недостатъци направени в доклада по няколкото основни теми - кадрова дейност, назначения, дисциплинарна дейност.

МИЛКА ИТОВА: Имаш предвид административните ръководители?

КАЛИН ПАЛПАКЧИЕВ: Да, в случая концентрирано върху назначенията на административните ръководители, което си е все кадрова дейност, един от видовете важна кадрова дейност, тъй като е известно каква е ролята на административните ръководители все още в системата, а и за в бъдеще. И способността на ВСС и прокуратурата в частност да извършват независими, задълбочени и обективни разследвания-проверки, във връзка със сигнали, данни за корупционно поведение, за корупционни практики в съдилищата и конкретните решения, които можем при воля и желание да предприемем в тази насока.

На първо място, във връзка с назначенията на административните ръководители. Известно е, че когато става дума за големи съдилища - апелативни, окръжни, административни, които покриват съдебни райони с определящо значение за държавата, там са концентрирани и така наречените противоречия, и непоследователност на практиката. Ние много добре знаем и не е необходим доклада на ЕК да ни го казва, че сме изключително непоследователни в практиката си при назначенията на административни ръководители, на председатели на съдилища и прокуратури. В едни случаи взимаме предвид становищата на съдиите, в други случаи, в по-голямата част от случаите, становищата на съдиите от съответния съд за нас нямат никакво значение и изобщо не ги коментираме, в подкрепа на един или друг кандидат за председател. Тогава, когато в рамките на процедурата

за назначение се появят конкретни сигнали, конкретни данни за нарушения свързани с професионалната дейност и интегритета на кандидатите, ние всъщност реална проверка много рядко извършваме по тези сигнали. Последният пресен случай във връзка с процедурата за избор на председател на Благоевградския окръжен съд. Дискутирахме надълго и нашироко конкретен сигнал подаден от ОББ срещу администрирането по едно конкретно дело, кандидата за втори мандат за председател на този съд, както и много сериозни съмнения и опасения за начина на разпределянето и администрирането на това дело. Тези съмнения, които трябва да бъдат проверени, да бъдат потвърдени или опровергани, може би бяха една от причините да не бъде избран кандидата за втори мандат. Но всъщност и сега стои отворен въпроса - някой ще извърши ли проверка по тези факти? И въобще как е извършвано случайното разпределение на делата в Благоевградски ОС, защото ние в момента не решаваме този проблем. Създаваме реалната опасност и всички предпоставки и следващата процедура да бъде по същия начин опорочена и тя да бъде неуспешна. Най-малкото създадените конфликтни отношения в съдебен район Благоевград - РС и ОС, са negliжирани от ВСС и резултат от това нежелание да се вземе отношение идва от процедурите по назначение, които приключват по този начин. Затова аз предлагам ВСС да се занимае, предложих го и на 21 януари, нямаше резултат от моето предложение. Доклада ни казва: „ВСС в процедурите по назначение на председателите да покаже капацитет и желание да разследва конкретни случаи свързани със съмнения за корупционни практики в СГС но и в други съдилища.“

По отношение на това, което се случи в Софийски апелативен съд. Четири процедури безуспешни проведохме, в

които имаше всевъзможни проявления на двойни стандарти, на противозаконна практика, незаконосъобразна практика от страна на ВСС, което впрочем... Казвам „незаконосъобразна“, защото едно от решенията, третото, беше отменено с решение на ВАС, тъй като това беше решение взето от нас при пълна липса на мотиви. Затова казвам, че решенията са ни не само непоследователни, но и незаконосъобразни, прогласени и със съдебно решение. И тук поставям конкретния въпрос: Какво ще направим ние така, че тази процедура, това назначение да приключи по някакъв начин? Най-малкото, назначаването на и.ф. „председател“ на Апелативния съд в момента, е също вотклонение на досегашната ни практика, което тутакси поставя въпроса - ние с действията си като ВСС не създаваме ли всъщност предпоставки за това, процедурите умишлено да не приключват и и.ф. „председател“ избран в отклонение на практиката ни до момента, да не изпълни формално, защото той е на път да го направи, цял един мандат. ...защото той не беше избран, беше кандидат в първите две процедури.

На следващо място, способността на ВСС да извършва независими проверки във връзка със съмнения за корупционни практики и с нарушения свързани с интегритета и личните стандарти. Проверката в СГС, може би някои са забравили, това беше преди една година, приключи с доклад. В момента, в който приключи проверката с доклад и констатирани нарушения от председателя, заместник.-председателите и други съдии, нещата приключиха до там. Никой от членовете на ВСС не инициира изготвяне на предложение за дисциплинарни производства. Много добре си спомняте, че аз публично огласих, че две такива предложения са изготвени - никой от членовете на Съвета, с изключение на г-жа Карагьозова не пожела да подпише тези

предложения. Именно това доведе, това е публичен факт, именно този отказ на членовете на ВСС да инициират дисциплинарни производства, доведе до акта на председателя на ВКС и министъра на правосъдието да внесат на свой ред предложение за дисциплинарни производства. Не е съвсем точно това, че предложенията на министъра на правосъдието срещу съдия Ивайло Родопски и Румяна Ченалова касаят само дейността им във връзка с назначаването на синдици. И двете предложения, дори по-голямата част от тях касаят всъщност администрирането от страна на тези двама съдии на конкретни търговски дела и то администриране, което създава основателни съмнения за корупционно поведение, а не е само във връзка с работата на синдиците. Така че това ясно индицира неспособността, нежеланието или недостатъчната активност на ВСС да разследва или по-скоро да извършва проверка, тъй като разследването е дейност на прокуратурата, но да извършва проверки обективни и задълбочени, прозрачни, във връзка с появата на такива съмнения. В годините това е един последователен наш недостатък, тъй като така беше и с многобройните сигнали във връзка със съмненията със случайното разпределение на делата, така беше и във връзка с доста проточилата се във времето, тягостно проточила се проверка в Административен съд - Варна, която проверка така и не стана ясно как приключи и приключи ли изобщо. Г-жа Георгиева се позова като позитив на тази проверка, но всъщност аз и сега не знам с тази проверка какво се случи и с искането на съдиите да бъде проверена системата за случайното разпределение в този съд. Много отдавна забравихме да говорим по този въпрос. За мен този въпрос е открит.

Другият въпрос, който ясно е поставен в доклада и досега никой не го разгледа, защото очевидно е горещ картоф или кестен. Става дума за случая „Янева гейт“. Съвсем ясно в доклада е казано, че тази проверка е приключена при много сходни обстоятелства на 14 януари от ВСС, както и, че комисията очаква от прокуратурата обективно, открито и ясно разследване съдържанието на тези разговори. Последните няколко седмици във връзка с този скандал има поне четири, пет нови фактически обстоятелства, които според мен налагат възобновяване на проверката ВСС. Аз предлагам това да се случи и искам гласуване и отговор от всички вас. Ние ще възобновим ли проверката „Янева гейт“ и ще доведем ли нещата докрай? Имаме друга експертиза, имаме нови показания, нови твърдения на лица, които са замесени в този случай, които трябва да бъдат преоценени. Освен това, ние като ВСС трябва ясно да кажем, за тези три години не го направихме - има ли ВСС някои отношения във връзка с дейността на Прокуратурата на Република България. Доколкото ми е известно Прокуратурата в Република България по Конституция е част от съдебната власт. Имаме професионална квота, имаме прокурор избран от Парламента, имаме главен прокурор участващ в Съвета. Някой може ли да ми посочи досега случай, в който да сме поискали от главния прокурор или от прокуратурата анализ по конкретни случаи за това защо, както ни казва и ЕСПЧ и този доклад над 45 решения има на ЕСПЧ, за това, че прокуратурата в България има системен проблем с ефективността на разследването. Помните, че в миналото заседание на ВСС г-жа Соня Найденова предложи, някъде около 6 човека я подкрепихме за това, да поискаме нещо твърде невинно, бих казал - главният прокурор да представя анализ, а не отчет от 15-ина странички,

анализ сериозен и задълбочен за това как изпълнението на така наречения План за действие 2013-2015 г. се е отразил на реформата в Прокуратурата? И аз задавам въпрос - какво ще е участието на ВСС в този независим анализ на дейността на прокуратурата и в поставеният много ясно въпрос в доклада за необходимостта от реформа в прокуратурата? Ние ще участваме ли в този процес или ще се самоизключваме? Затова, аз предлагам ние да изискаме и това да бъде предмет на нашите заседания - анализ за това как протичат разследванията на прокуратурата и защо те са неуспешни във връзка с разследванията за корупция по високите етажи на властта. Защо се приключват, както пише и в доклада, разследвания по необясним начин. Всеки ден в новинарския поток изтичат информации за прекратени от прокуратурата, неясно по какви причини, разследвания за корупционни престъпления, които са започнали по много шумен начин. И не председателят на ВКС да обяснява защо са приключили на три инстанции едни дела по един или друг начин, защото, г-жо Георгиева, като прочетем мотивите на съда, можем да си обясним защо са приключили тези дела и не е необходимо някой да ни ги чете на глас и да ни ги тълкува. Ние сме съдии, прокурори има също, които можем да четем съдебни актове. Но тогава, когато постановленията за прекратяване, те не са публикувани, доколкото ми е известно, освен това те имат много често изказ, който никой, и да иска, не може да разбере, тъй като анализ на доказателства там няма. Наблюдаващите прокурори, както е известно, са засекретени, техните имена са неизвестни за обществеността и те обяснения не дават.

Дисциплинарната дейност на Съвета. Както ни е известно, тя е изключително непоследователна по много въпроси.

Както се разбра в последните две години, тази непоследователност не може да бъде преодоляна нито чрез методики, нито чрез правила, нито чрез никакви други писани актове. Тази последователност трябва да бъде реализирана чрез...действия. Само през изминалата година ние имаме няколко неприятни прецедента с това упорито да отказваме образуване на дисциплинарни производства при очевидни основания за това и няколко решения на Върховния административен съд, с които тези наши откази са отменяни. И то това са по случаи, които са емблематични и явно показват, че нашите действия са интуитивни, т.е. че ние не действаме принципно и последователно, а взимаме решенията си да откажем или да образуваме дисциплинарни производства според личността на засегнатия. Освен това непоследователна е практиката ни (и това е подчертано в доклада) по случаи, свързани с нарушение на Етичния кодекс на магистратите и нарушенията по чл.307, ал.4, т.4 – уронване престижа на съдебната власт. Значи в едни случаи ние приемаме, че едни незаконни записи могат да имат доказателствена стойност в дисциплинарното производство, в други случаи приемаме, че не могат. В едни случаи приемаме, че интензитетът на нарушението, и въобще характера на нарушението на Етичния кодекс има значение, в други приемаме нещо съвсем различно. Тук няма смисъл да изреждам, а анализът, който тепърва ще трябва да изготвим, ще ни покаже какви наистина сериозни противоречия имаме в практиката си по дисциплинарната дейност в това отношение.

Няколко думи за натовареността и съдебната карта. Отчетено е и в доклада, това е известен на всички ни факт, че през 2015 г. заработиха от 1 януари Правилата за оценка на

натовареността на прокурорите. Бяха приети през м.декември 2015 г. Правилата за оценка на натовареността на съдиите, които ще влязат в сила от 1 април 2016 г. Да, колегите направиха предложение за тяхното усъвършенстване, ние ще вземем предвид техните становища и през м.март ще предложим някои изменения в правилата, не толкова съществени, но все пак отчитащи и становищата на съдиите. Комисията подчертава, това също ще отчетем като мярка, да проследи приложението на тези правила през цялата 2016 г. и в края на 2016 г. и в началото на 2017 г. да направим един подробен и съвсем задълбочен анализ за това каква е натовареността на съдилищата и на прокуратурите, отчитайки вече фактическата и правната сложност на делата.

По отношение на съдебната карта. Това го говорим от повече от една година – че ние трябва да имаме ясна стратегия за това, че мислим този процес на реформа като цяло, т.е. съдебната карта не е само реформа и реструктуриране на районните съдилища. Това е цялостна реформа на териториалната структура на всички видове и степени съдилища – районни, окръжни и апелативни. На следващо място – административни съдилища, и на трето място – специализирани и военни съдилища. В този смисъл ние трябва ясно да кажем в една времева рамка, наречена в доклада „пътна карта“, в какъв срок (времеви) ще предприемем действия за реформа на съдебната карта на административните съдилища и на специализираните съдилища, също и цялостна реформа на общите съдилища, разглеждани като цялост – районни, окръжни, апелативни, а не само на районни. Освен това искам да кажа, че този процес е изключително сложен, изисква много задълбочена и всеобхватна аналитична дейност. Една част от тази аналитична дейност ние извършихме. В края на миналата

година се проведеха обсъждания по апелативни райони. Миналия месец проведохме една дискуссионна „кръгла маса” с участието на повече от 60 районни съдии и дебатирахме и критериите, и целите на реформата на съдебната карта за районните съдилища. Отчитаме към момента, че аналитичната дейност не е достатъчна, тя трябва да продължи. Освен това, обсъжданията сред съдии; сред останалите засегнати субекти; местни общности; граждански организации; нотариуси; съдебни изпълнители и пр., и пр., също трябва да бъдат осъществени, защото историята на реформите на съдебните райони показва, че прибързаните действия или взетите на тъмно решения са много по-вредни и винаги водят до регрес, до възвръщане на предходното положение, и то в много по-лошо състояние, отколкото до някакви положителни действия. Във всеки случай ние не трябва да се отказваме от тази дейност. Аз призовавам всички членове на Съвета, които към момента сякаш се отдръпнаха малко от тази дейност след обсъжданията по апелативни райони, да дадем ясен отговор как продължаваме, какви времеви рамки и какви предстоящи стъпки ще правим.

Комисията по натовареност вчера обсъди и предлага днес на вашето внимание на 17 февруари 2016 г. да проведем работно заседание на Съвета, на което да докладваме всички извършени до момента дейности, включително по апелативните райони обсъждания, и да набележим колективно времеви рамки на дейността по всичките ѝ възможни параметри, съответно как ще се ангажира всеки от нас с продължаване на тази дейност.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-н Калпакчиев.

Г-жа Найденова, след това г-н Боев.

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Благодаря! Ще се опитам да изчистя нещата, които исках да кажа днес, за да не повтарям

изказалите се преди мен колеги Иванов и Калпакчиев, с изложените от които тези абсолютно се съгласявам, както и с изложеното от г-жа Итова относно отчетените както в политическия доклад, така и в техническия доклад към него дейности, извършени от Висшия съдебен съвет.

Ще се върна на един принципен въпрос, който ми се струва, че е важен както за настоящия дебат, така и за бъдещия дебат, който може би предстои да се проведе и в рамките на Гражданския съвет, тъй като началото на заседанието започна с изказвания на представители на част от организациите, членуващи в него. Наистина ще се позовавам само на данни от самия доклад на ЕК, публикуван на 27 януари, който започва със следното изречение: *„Механизмът за сътрудничество и проверка беше създаден при присъединяването на България към Европейския съюз през 2007 г.“*. Мисля, че нито е времето, нито мястото да си задаваме въпроса кой сключи договора за присъединяване на България, кой обвърза съдебната власт с оценка в рамките на този механизъм за сътрудничество и проверка и кой формулира шестте индикативни показателя, които са изброени на стр.1 от техническия доклад, придружаващ доклада на Европейската комисия, и именно по които шест индикативни показателя ЕК проследява дейността на много институции, не само на ВСС, за да отчете дали извършените действия са постигнали ефекта, който е заложен в тези шест индикативни показателя. Няма да ги чета, докладите са на вниманието на всички и всеки може да направи справка в тях.

Нека имаме предвид и нещо друго. Началната страница на доклада сочи, че това е доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз. В самия него, на стр.2, раздел 1 „Въведение“, се реферира, включително с бележка № 2

под линия: „Последното заключение на Съвета от 17 март 2015 г.“. Това е заключение, което е след обсъждане на доклада на ЕК от м.януари 2015 г., и в което заключение на Съвета е направен извода, че този механизъм за сътрудничество и проверка по отношение на България и Румъния следва да продължи дотогава, докато не бъдат изпълнени съответните показатели, които се различават за България и Румъния – в никакъв случай не можем да кажем, че те са еднакви. Правя това въведение, защото смятам, че е коректно за нуждите на дебата, и затова, че тези индикативни показатели и целта на целия механизъм за сътрудничество и проверка е да създаде законодателната рамка, а оттук-нататък задълженията (поне аз така ги разбирам) на ВСС като административен орган, разбира се висшият административен орган на съдебната власт, който я управлява, без да засяга независимостта на нейните органи, но също така трябва и да гарантира тази независимост и да обезпечава, поставя въпроса как ВСС спазва закона, т.е. как той работи в очертаната законодателна рамка така, че да я прилага в дейния дух и смисъл, разбира се, и със своите действия и да защитава независимостта на съдебната власт като цяло и на отделните магистрати, работещи в нея. Казвам това от гледна точка на тезата, че, да, може ние да не сме били страна към присъединителния договор, може ние да не сме участвали в процеса на залагане на тези индикативни показатели, по които се оценява страната, и в частност работата на ВСС, но ние сме една от ангажираните институции. И не за това да разработваме правителствени стратегии или да приемаме закони и други нормативни актове, а за това да ги спазваме и да ги прилагаме. Оттук-нататък за себе си направих прочит. Радвам се, че това, което аз видях в този доклад, се споделя и от други колеги,

които се изказаха, а именно, че източниците в политическия доклад и в техническия доклад към него са посочвани в бележки под линия. Да, разбира се, може да ги няма имената на лицата, които стоят зад тази информация, но най-малкото има информация за източника, т.е. институцията, откъдето тази информация е дошла, така че аз за себе си съм спокойна, че този доклад се базира наистина на факти, които най-малкото са публично известни както за ВСС, така и за останалата част от българското общество.

Наред с това важен акцент, който искам да поставя (той е маркиран на няколко места в доклада и няма да се спирам конкретно), тъй като той прозира в различни насоки на дейност на ВСС, е именно линията, свързана с настояването за професионални и независими проверки. Нека да обърнем внимание на стр.10 от техническия доклад, където в забележка 27 под линия изрично е маркирано становището на комисията, което тя е отправила към българските власти. Съгласно това становище България следва да провежда и докладва за професионални, безпристрастни разследвания на твърденията за корупция на високо равнище. Борбата с корупцията по високите етажи на властта е именно един от тези шест индикативни показателя по отношение на...в този доклад не е отчетен напредък. Казвам го, за да изчистим спора, който включително и в тази заседателна зала на ВСС се водеше преди може би около 2 месеца, дали ЕК настоява за независими и безпристрастни разследвания. Друг въпрос е какво ние разбираме под независими и безпристрастни разследвания, а именно нашето вътрешно противоречие – какво значи независими и какво значи безпристрастни разследвания, проличаха и в последните случаи, които бяха тема на дебати тук, и

които са отразени в доклада. Няма да се спирам на тях. Колегите Иванов и Калпакчиев преди мен ги споменаха.

Това, което на мен ми прави впечатление, след което ще мина и към предложение за мерки, защото смятам, че това трябва да бъде логичен завършек на днешния дебат, е, че в доклада на ЕК ясно прозира оценка на ситуацията, т.е. оценка на събитията, оценка на действията на институциите; анализ дали тези действия са адекватни, дали са законосъобразни, дали са достатъчни, дали са довели до някакъв резултат и какъв е този резултат, съизмерен към тези шест индикативни показателя. И общият извод, който се наслаждава (колегата Камен Иванов направи ретроспекция, няма да я повтарям), е, че да, наистина има отбелязани положителни елементи. Те може би не са стигнали своя краен етап на положителен ефект. Тук ми се струва, г-н Авджийски, че поне по моя преценка, плусчетата, които аз сложих в моето копие от доклада, са повече от три, в никакъв случай не бих ги ограничила до три и не само до тези стратегии, те са повече, включително и за ВСС. Друг въпрос е, че те не са оценени като достатъчни, за да постигнат крайната цел, говоря в сферата на натовареността и равномерното разпределение; говоря в сферата на постигане на траен и необратим резултат във връзка с гарантиране сигурност на системата за случайно разпределение.

На няколко места в доклада прозира загриженост за информационната сигурност не само на системата за случайно разпределение, а изобщо на процеса по въвеждане на електронното правосъдие, където ВСС разбира се, мога да кажа, че през 2015 г. поведе, т.е. реализира и първите стъпки именно за това електронно правосъдие, казвам практически, не нормативните, защото там ангажиментът е към изпълнителната и законодателната

власт, така че ми се струва, че, права е г-жа Георгиева – ние не можем да правим оценка на оценката, ние трябва да направим самооценка на това дали разпознаваме в тези критични бележки, в тези препоръки наистина някакъв недостатък на нашата дейност. Мисля, че колегите се изказаха достатъчно преди това. Много неща наистина Висшият съдебен съвет е свършил. Много информация сме споделяли с експертите-представители на ЕК, които идват на експертни мисии тук и провеждат срещи с ВСС, и не само. Радвам се, че както тази година, така и предишни години, особено в техническите доклади информацията, която ВСС е предоставял, е спомената. Както казах по-рано, тя е била подложена и на критичен анализ. Но, колеги, струва ми се, че не бива да ни учудва, че не всичко положително е отчетено в доклада, защото, когато правим това, което сме длъжни да правим, то не впечатлява, особено обществото и нашите колеги. Това, което впечатлява нашите колеги, това, което впечатлява обществото, е как ВСС реагира в (ще ги нарека условно) нетипични ситуации, т.е. има ли ВСС рефлексите да реагира бързо, да реагира адекватно, задълбочено и в състояние ли е да отиде докрай. Именно тези неспособности са маркирани с негативен знак в доклада, който в момента обсъждаме. Те касаят както кадровата политика, така и дисциплинарната дейност, така и случаите на разследване както на информации за корупционни действия, така и за търговия с влияние. Струва ми се, че някак си в тази част, свързана с анализ на корупционните фактори и корупционните рискове, ние сериозно трябва да помислим не само през призмата на конкретните случаи, които наистина бяха назовани като скандали, но и през призмата на една по-широка аналитична дейност. Повод за това ми дава и един анализ, той е публично достъпен, надявам се, че както всеки от

членовете на ВСС, така и всеки човек, който следи дейността на ВСС и има интерес от нея, на сайта на ВСС се намира един анализ на известните и всевъзможни рискове, модели на поведение и фактори, които обуславят прояви на корупционно или неетично поведение, хубаво е да го прочетем. Това е един анализ, както пише в него, той е разглеждан в предходния състав на ВСС вследствие на препоръки от извършен одит от Сметната палата. Хубаво е да погледнем какво пише в него; как членовете от предходния състав на ВСС са подхождали към тази материя и дали можем ние, излизайки от конкретните случаи, от това какво сме направили и какво не сме направили, можем да си извадим поуката и наистина да обогатим и да доразвием този аналитичен документ. А от конкретните констатации ми се струва, че следва да дадем отговор на въпросите, вече бяха споменати, ще ги маркирам, за да не пропусна някой. Разбира се, ползвам бележки и мисля, че в това няма нищо лошо (като съдия дори съм позволявала на свидетелите в съдебните процеси, така казва и Процесуалният кодекс, да могат да си служат с бележки). Това е неразрешената ситуация покрай Софийския апелативен съд. Да, той е един от петте, но е изключително важен. Това е последицата във връзка с проверката в Софийски градски съд, която приключи във ВСС. Запознахме се, приехме доклада, препоръките. Поискахме дори от председателя на СГС да ни представи доклад. Каква е съдбата на този доклад и какво ще последва от неговото представяне, също подлежи да решим. Все още този доклад не е поставен на масата за обсъждане.

Друго. Трябва да си отговорим какво правим със сигурността на информационните системи. Споменах малко по-рано и много се радвам, че тук ресорната комисия вече е взела

присърце темата и е направила конкретни предложения за мерки. И нещо много важно. Направи ми впечатление – може би за първи път в доклад на ЕК се засяга и темата за бюджета и ефективността на съдебната власт. Много пъти сме си говорили тук помежду си, включително сме поставяли въпроса и при срещи с експерти от ЕК за финансирането на съдебната власт, за това дали то е достатъчно, или не. Именно в този доклад бюджета на съдебната власт е разгледан през призмата на подобряване ефективността на нейната работа от гледна точка на едно разумно управление на човешките ресурси, но и не само – и на материалните ресурси. Много интересни констатации и бележки има в този доклад по тема, която за пръв път се появява в него и заслужава нашето внимание.

И на последно място (и ще приключа с темите, които за мен са теми с продължение след този доклад), това е ние самите, освен анализът, който казах, че е важен за това дали имаме желание да анализираме факторите, които генерират корупция, и случаите, поне споменатите, макар и не разгледани докрай за търговия с влияние, е да си дадем отговор на въпроса и доколко нашата работа е и законосъобразна. Няколко от преждеговорящите се спряха, това е маркирано и в доклада, че все още е голям процентът на обжалваните решения на ВСС. Ние до момента не сме си дали ясен отговор какъв процент от обжалваните решения на ВСС са били отменени от ВАС. Тук не визирам само дисциплинарната дейност на ВСС. И други решения на ВСС са били обжалвани. Мисля, че е полезно за нас самите, за нашата бъдеща дейност в този екип, колкото и дълго да продължи тя, да дадем отговор и на този въпрос. Ако значителна част от нашите решения са отменени от ВАС, какво следва от това? Тоест, съдът, със своите актове, отменяйки нашите решения, не ни ли дава една

оценка? Дали тя клони повече към позитива, или тя клони повече към негатива, отговора на този въпрос ние до момента не сме си дали, във всичките направления на дейност, където имаме решения, които се обжалват пред ВАС. Мисля, че това е нещо, което е важно да направим.

И тъй като казах, че ще стигна и до мерките като един практичен и разумен завършек на днешния дебат, на вниманието към материалите по дневния ред е и едно предложение на Комисия „Международна дейност“ от днешното й заседание, сутринта. То адресира две от наблюдаваните области, т.е. два от посочените шест индикативни показателя на стр.1 от техническия доклад, а именно борбата с корупцията и организираната престъпност. Може би изглежда малко странно, че точно в тази област Висшият съдебен съвет дава мерки. Тези мерки бяха дадени и в миналогодишния план от мерки, който малко по-рано колегата Калпакчиев спомена. Няма да се връщам на дебата кои дела са обществено значими и кои не, всеки може да си припомни. Връщам се на събитията от началото на 2013 г. с политическата нестабилност, със служебни правителства, други правителства, пак избори, и в целия този вакуум изпълнението на една препоръка от доклада на ЕК от м.юли 2012 г., а именно препоръката да се направи независим анализ на т.нар. „провалени дела“, дейност, в която и Висшият съдебен съвет се ангажира с първия министър на правосъдието, с когото в този състав работихме – Диана Ковачева, беше свързана с едно сверяване дали констатираните от закритата от нас Комисия за анализ на делата със значим обществен интерес и т.н., продължават да са важими. Тогава направихме едно широко обсъждане из страната. Проведохме един форум. Констатирахме, че това, което предходният състав е направил, горе-долу

продължава да важи и към 2013 г., и повтарям – заради политически, и така малко институционален вакуум, ние някак си станахме институцията, която движеше този процес, да идентифицира факторите, които водят до неоправдано забавяне на наказателното производство, и по тази причина създадохме и една междуведомствена група, която разработи план. Конкретните мерки, които предлагаме, Висшият съдебен съвет ако ги одобри, да бъдат отнесени към препоръките, свързани с борбата с корупцията и организираната престъпност, именно анализът и изпълнението на този план, междуведомствен, за 2015 г., изработване на нов такъв за 2016 г., както и третата мярка също е важна. Тя е свързана с наблюдаване продължителността на наказателния процес в неговата досъдебна и съдебна фаза и анализ на възможностите за повишаване ефективността и качеството на правосъдието. Съобразили сме и тази препоръка, която я има в доклада на Европейската комисия, който в момента обсъждаме.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Найденова!

Г-н Боев, заповядайте!

РУМЕН БОЕВ: Колеги, ще се опитам да бъда по-кратък. Наистина разговорът е належащ дори само заради това да определим приоритетите, които ще имаме оттук-нататък. На практика не ни остава много време за работа. Ако се изпълни конституционната разпоредба, на практика ние имаме една година ефективна работа, няма какво да се заблуждаваме. Оттам-нататък ще започне подготовката за избирането на нов Висш съдебен съвет, особено като имам предвид, че нашата работа ще се напише сега – март-април месец, когато ще започнем да работим вече в двете колегии и т.н. Затова казвам една година, защото една година ще бъде от м.май, когато предполагам, че ще се заработи

ефективно, до следващия м.юли, когато вече задължително ние ще трябва да избираме и да организираме избора на нов ВСС. Така че всички изказвания аз възприемам като много точни, много навременни и много добронамерени, с малки изключения във връзка с това, че един обективен доклад се представи пред нас, един доклад, който наистина изтъква слабости. В това отношение г-жа Найденова е права, че чест им прави на колегите, които са го писали, че все пак в техническия доклад те са отразени.

Работата, която сме свършили, наистина не е по-малко. Ако я броим като бройка, тя е в пъти повече, но пък не трябва да забравяме, че той беше първият такъв действащ съвет, създаваше и нови нормативи, така че и пред него съвсем не бяха лесни предизвикателствата.

Започвам отзад напред. Във връзка с практиката на ВАС. Да, тя е мерило за нас. Да, ние споменахме за дисциплинарните производства и в тази насока вие чухте и председателя на ВАС. Тя е коректор за нас, но в същото време в дадени отношения, особено в областта на КПА тя е малко объркваща с оглед противоречивостта ѝ. И ако по наша инициатива се изготвиха предложения за общо събрание във връзка с дисциплинарните производства, пак по наша инициатива в момента се подготвят и ще предложат на председателя на Върховния административен съд да се обсъжда на общо събрание противоречивата практика на петорни състави както във връзка с атестирането, така и във връзка с целия цикъл на избори и т.н., и на конкурси, които се провеждат, също така и във връзка с ранговете и пр., и пр., защото факт е, че тя е противоречива и трябва да даде един много важен отговор на въпроса докъде на

този административен орган се простира оперативната самостоятелност да взима кадрови решения.

По същия начин, вие знаете много добре, аз и на членовете на Съвета от 2012 г. предложих една докладна във връзка с доста проблеми, които съществуват в материята „отстраняване от длъжност“. Защото всеки тук казва „да, аз предложих“. Това нещо влезе като законодателна инициатива от страна на АБВ, макар и не в пълен размер, така или иначе проблема си седи. А той е изключително важен проблем за магистратите и за нашата кадрова дейност, колеги. Тази кадрова дейност, колеги, и вече преминавам малко по изказванията, тъй като коментираме доклада, е записана в чл. 30, всички тези точки до 18, на този член, ал. 1 с точки, точки, точки. И там, като че ли ние в някои наши дейности, подбутвани и от други фактори, като че ли взехме да си надскачаме разписаните от досегашния закон правомощия. Така че, да, наистина имаме и несполуки в тази насока, защото когато ние нямаме разписани механизми за действие, ние винаги ще имаме или се предполага, че ще имаме някаква несполука като колективен орган.

Що се касае до проблемите, които са прихванати за избор на административните ръководители, ами нека все пак видим, че и в останалите ен на брой апелативни съдилища, ен на брой прокуратури апелативни, избрахме председатели и апелативни, и окръжни и прочее и, че в никакъв случай един възникнал тежък проблем, в крайна сметка не може да даде цялостния облик на Съвета в тази дейност. В тази насока много често се прехвърляме от едната страна на другата в нашите мнения. Примерно: избори на административни ръководители, председател на Апелативен съд - Пловдив. Кандидат подкрепен от

магистрати - не е избран, избран е друг; избор на председател на ВКС - кандидатка подкрепена от магистрати, избран сегашния председател на ВКС /Камен Иванов: Само един случай има, в който съобразили, един/ Така... Вижте, колеги.../шум в залата/ Последният ни избор - Благоевград. Какво казват хората - абе нещо не са ви ясни и точни критериите, уж всичко е наред, точни са, ясни са, с много добри показатели, подкрепя го колектива и така, така - и пак не го избрахме. Много добре знаем кои бяха „против“ и кои бяха „за“. Няма какво да се ... Тук само една ремарка искам да включа, че това, какво ще правим ние със случайното разпределение на Бельова е въпрос, който беше ясно, точно и перфектно изяснен в деня, в който се провеждаше нейния избор. Тук беше главният инспектор на ИВСС, който ни каза, че проверката е проведена../К. Калпакчиев: По сигнала на ОББ не е проведена./ Проверката е проведена и тогава също е имало сигнал и от ОББ и тя не е показала резултати, които да са негативни за съдия Бельова. Така че нека да бъдем коректни към всеки един резултат при тези избори.

Другото, колеги, извинявайте, ама ние сме 24 човека, защо да нямаме мнение как се провежда избор! Избор се провежда с мнозинство. Какво да направим, че в 10 случая от 280 не сме успяли да съберем мнозинство. Е, да, ясно е, че тук ще бъдат много по-интересни събитията. Вие казвате „конкурса за Апелативен съд“ - ами, колко пъти се случват пречки? Предният председател, който излезе на конкурс, той пък е с наказателно производство, за други излязоха мюфтиите тук, та после трябваше да викаме други свещеници да ни баят тук против магии и т.н. Значи има си някакви напрежения и ние сме живи хора тук, които избираме, или ..

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Имаше и некролози дори.

РУМЕН БОЕВ: Имаше и некролози на живи и т.н. Това също е практика на този Съвет. Не можем в никакъв случай да вменим задължение на всеки един наш член, че той задължително трябва да гласува точно по ред и... защото такива са били очакванията. Ето, днес ако прочетете малко из екраните ще видите - избран е министър със съответното мнозинство в Парламента/Изборът на Меглена Кунева за министър на образованието и науката/ Вижте по форумите какви са становищата на хората. Е, значи ли, че не е избран този министър и, че е нелегитимен, и че не е избран от легитимен орган?! Колеги, и преди ви казвах и пак винаги ще го повтарям - ние сме колективен орган, това е положението! Знаете колко пъти моето становище не е било уважавано. Е, какво да направя - в колективен орган съм. Така че в тези неща трябва да бъдем точни, ясни и коректни, да вървим напред именно в смисъла, който ни се залага и от Европейската комисия.

Другото, което искам да кажа, отново по коректността. Тук се споделя „корупцията“ - о кей! Само че не се споделя нещо, че и в предните доклади са били посочвани слабости, институциите са били създадени с цел борба срещу корупцията и са определени фрагментирани, координирани и съответстващи - в предните доклади! И от там насетне, започват през 2015 г. тези проблеми. Ама, моля ви се, доклада който обсъждаме е от 2015 г.! И от там вече има страница и половина какво е направило правителството, пък какво не е направил Парламента, пък как те трябва да си свършат работата, къде трябва да се създадат съответните органи и т.н. Накрая казват, че прокуратурата има прагматично отношение, че е създала някакво звено, че тази стъпка е положителна и в

крайна сметка хората завършват с един извод, от който няма как да избягаме, че все пак броят на окончателните присъди по дела за корупция по високите етажи остава ограничен. Факт е! Но не е, че нещо не се върши, нека да четем наистина доклада точно както трябва.

Друго нещо, което се отчита като некоректност в самия доклад. Едно изречение - „Яневагейт"! Колеги, всички знаят тук, че за „Яневагейт" се самосезира ВСС и то в Комисията по етика от публикация. И, второ, че веднага беше сигнализирана компетентната прокуратура да си работи по случая.

Завършвайки, ви казвам следното: що се касае до възможностите ни, тук са разписани, колеги. Не можем да разследваме „Яневагейт" ние, нямаме тези правомощия, за жалост! Ако станем конвент, чрезвичайна комисия или нещо друго, или ни възложат със закон тези правомощия - разбира се! Но вие виждате - каквото можем, правим. И стигаме до конкретни изводи или до липса на такива. Ето, събрани са материалите, който може да направи петица. Нека да видим ще мине ли през Съвета при възможността и при тези събрани данни.

И последното нещо, за да не се провокираме - нека да не се поддаваме на провокации помежду си, това е най-грозното нещо, което можем да постигнем и нека да отблъскваме провокациите на останали хора и институции! Какво направи бившият министър на правосъдието? Той хвърли ли тук сутринта в 9, 45ч. на заседание на ВСС, че Европейската комисия искала това, това, това, отстраняване на този, онзи! Какво стана в 14, 30ч.? Това не беше ли провокация?! Ето, трябва да се съобразим. И в същото време, 2012 от края имаме ли предложение в Министерски съвет, в Министерство на правосъдието, колко пъти ги внасяме и ги

изнасяме, за да стигнем до зам.-председателя на най-голямата парламентарна група, слушах снощи или миналата вечер, че всичко по движение на ЗСВ и другите закони в Министерство на правосъдието е в насипно състояние. Казаха го хората, в Парламента го казаха. Което означава, че ние сега в устремни срокове трябва за пети път всичко това да го правим! Ами, това е положението и тези неща трябва да ги кажем, колеги. Защото, завършвам, ние сме, който и откъдето ни е избрал, сме отговорни пред колегите, които работят по места. Трябва наистина да пазим техния авторитет и тяхната независимост. С подходи и с провокации няма как да ги запазим, защото те са много по-уязвими от нас, разберете го! И прокуратура, и съдии, и следователи са много по-уязвими.

Благодаря.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря ви, г-н Боев.

Г-жа Кузманова, заповядайте.

МАРИЯ КУЗМАНОВА: Колеги, всеки от нас излага позиция, съобразно своя прочит на доклада, политически и технически. На кое според мен следва да се наблегне. Докладът отбелязва важните стъпки, предприети от държавата по отношение на реформата за организацията на ВСС, независимостта и отчетността на съдебната власт. Важно е посланието, че отговорност за неосъществената съдебна реформа следва да споделят всички институции, а не само ВСС, съда и прокуратурата. Диалогът и сътрудничеството между властите е необходим за по-нататъшните им действия с цел отстраняване слабостите в реформата на съдебната система, борбата с корупцията и противодействието на организираната престъпност. Една от областите, обхванати от Механизма за сътрудничество и проверка

е независимост и отчетност на съдебната власт. В тази област, според мен, са посочени два много важни момента - конституционното разделяне на ВСС на две колегии и увеличаване правомощията на ИВСС е отбелязано като важна стъпка, която да намери реализация и отражение в най-кратки срокове. Промените относно кариерното развитие, конкурсите, атестациите, несменяемостта, дисциплинарните въпроси, електронното правосъдие и други, в ЗСВ, според мен трябва да бъдат точно дефинирани и в най-кратък срок като гаранция за ясни стандарти при вземане на прозрачни и обективни решения на органите на ВСС колегиите и пленума.

На второ място отбелязано е въвеждането на новата система за случайно разпределение и според мен много навременна е препоръката за текущ мониторинг за приложението и сигурността.

По отношение стандартите в съдебната система. Според мен обективно на първо място е отчетена потребността от приемане и реформа на Съдебната карта на районните съдилища, във връзка със, записано в доклада хармонизирани норми за натовареност, които да осигурят данните, необходими за рационализиране на други части от съдебната система. Положително е отчетено разработването на нормата за натовареност в дейността на съдилищата и в прокуратурите, което действително ще послужи за основа за едно систематизирано управление на човешките ресурси в съдебната власт. Изключително важна е препоръката за, зачитам, установяване на ясен график за прилагането на електронното правосъдие и както е също важно да се предвиди оценка за ефективността и за в бъдеще.

Във връзка с изложеното тук пред нас, становището на г-н Любомир Авджийски, според мен то едно на едно повтаря всичко това, което г-н Авджийски е изложил в неговите статии, в два електронни сайта „Аларма нюз“ и „Еконт“ - БГ, с които аз се запознах. Опитите и внушенията в тези статии, пък и в други, че докладът съдържа засилени критики към ВСС според мен са несъстоятелни и подценяват активната дейност и усилията на членовете на ВСС в решаването на редица въпроси, които ние дотук изпълнихме в нашия три години и половина вече мандат. Това нещо ще бъде от важно значение за съдебната система, в работата ни и оттук нататък до края на мандата. Благодаря.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Кузманова.

Г-жа Петкова.

СВЕТЛА ПЕТКОВА: Понеже г-н Авджийски е тук, само исках да ви кажа - Институтът за пазарна икономика е най-новия избран член на Гражданския съвет, в петък беше избран. Това, което заявиха колегите е за тяхната дейност в областта на бюджета на съдебната власт и аз им пожелах конструктивно да работят за реформата в съдебната система, както и в Гражданския съвет, така и изобщо в тази неправителствена организация, в която работят. Обстоятелството, че направи пред нас един преглед на критиката, аз очаквах, че ще има препоръки, препоръки, това, което тези членове на Гражданския съвет правеха, и които са съществени и трябва да се съобразят в съдебната реформа, дори бих ги повторила, това са препоръките, които направи, първо сега ще кажа от „Сефита“, г-н Герджиков - да се открие нарочна Пътна карта за разрешаване проблема със съдебните експертизи. Второ - да се отдели внимание на алтернативните способности за решаване на

спорове. Това смятам да залегне в нашите мерки за по-нататъшната ни дейност.

Друга препоръка, съществена, която е за съдебната реформа направи представителя на Асоциация на административните съдии г-н Радков - да се обърне внимание на административното правораздаване, и на г-н Славов от Съюза на юристите в България, чиято препоръка беше в Съдебната карта да се предвиди и мястото на Централен административен съд, и да се разреши проблема с юридическото образование. Това са много важни въпроси, ще постъпят и други въпроси, затова се надявам, че и г-н Авджийски ще направи такива препоръки, по които ще работи Гражданския съвет.

И тъй като много се говори, се каза и за критиките, и за препоръките, аз ще се спра на основната, която я виждам в доклада, а това е да се осъществи реформата на ВСС чрез необходимите изменения в ЗСВ и то не само реформата на ВСС, а реформата на дейността на съдебната власт. Защо е належаща и необходима тази реформа. Защото от структурирането на настоящия състав на ВСС, а то стана в края на 2012 г. и както и г-н Славов спомена, че от 2012 г. е много по-унищожителен Доклада, Мониторинговия доклад, този състав на ВСС всъщност започна своята дейност с действащата, сега действащата уредба на ЗСВ и още в началото на своята дейност констатирахме в нашата работа, констатирахме много непълноти, законодателни непълноти или законодателни противоречия дори ако щете и неуредени въпроси, което ни накара да направим веднага предложения за изменение на Закона на съдебната власт и допълнение именно, за да се уредят тези въпроси, които се отнасят до реформата, до съдебната реформа, както в областта на електронното правосъдие, така и в

атестирането, така и конкурсите, командироването, всички тези въпроси, които ние в нашите концепции сме ги залегнали, и чието пълно решаване, законосъобразно, зависи от една добра законова уредба, защото ние не сме орган, който създава законите, а ние правоприлагаме законите и ако се иска нещо от нас, то ще бъде в съответствие със закона, и когато този закон се усъвършенства, естествено, че и нашата работа ще бъде усъвършенствана. Но какво стана всъщност досега, трите години - не се приеха тези промени. Не се приеха и ако тези промени своевременно бяха приети сега щяхме да имаме както електронно правосъдие, което още г-жа, първата министърка Ковачева, така и напълно прозрачни и предсказуеми конкурси, атестиране, така и дисциплинарна практика. Или с други думи, реформата в голяма степен щеше да бъде реализирана и ако беше изменен Закона за съдебната власт сега констатациите в Доклада на Европейската комисия щяха да бъдат по-различни и съотношението между критики и добри констатации щеше да бъде различно. Но всъщност в годините, нашият законопроект, те се добавиха и още законопроекти, престояваха в Министерство на правосъдието, преди всичко в Министерство на правосъдието, но и в Народното събрание, и работата по тях се активизираше спорадично. Който знае в тълковния речник какво значи „спорадично“, ще си обясни, ще си обясни, как се е работило по тази реформа и то не от ВСС, а по-скоро по изменение на ЗСВ, допринасящо за усъвършенстване на тази реформа. И обикновено тази дейност по изменението на закона или работата по този закон ставаше при встъпването в длъжност на поредния нов министър на правосъдието. Тогава се активизираха нещата и след това замираха. И през тези години ВСС полагаше усилия, в рамките на съществуващата

законодателна уредба да осъществява законосъобразно управление на съдебната власт, преодолявайки пречките от законово естество.

И тук вече може да дам отговор на въпросите, които постави г-жа Найденова, защо толкова решения, или са многобройни решенията на ВСС, които се обжалват, и резултатите от тях, или отменяемостта и противоречивата практика. Ами защото когато едно административно правосъдие е на високо ниво, каквото мога да кажа, че България притежава, тогава, а и активността на гражданите знаете, че е такава, че всеки търси своите права, съвсем нормално е, това не е лошо да бъде обжалвано или да се оспорва всеки административен акт. Това не е атестация или признак за лоша работа на административния орган, това, че се оспорва, по-скоро това е активността на българското общество и контрола, ако щете и гражданския контрол, защото има много граждански организации и неправителствените, които следят мониторинг на подзаконна на нормативните актове, на общите административни, и се оспорват, и това е добре. Това е похвала за гражданското общество, и това е добра атестация и за работата на администрацията. Но вече защо резултатите от това оспорване са такива, голяма отменяемост или противоречива практика, това е в резултат на недоброто законодателство, защото се установи, че във ВСС, не само в него като управленски кадрови орган има противоречива практика. Ами тази противоречива практика възникна и във Върховния административен съд! Вие много добре знаете, дори стана повод и за тълкувателна дейност. Тази противоречива практика възникна и във Върховния касационен съд, така че и дори и тълкувателната дейност вече знаете, че не е на такова ниво и е предмет на критики. Затова основното е - когато

законодателството е добро, работата по неговото прилагане ще бъде много по-добра. И затова усилията на настоящия етап трябва да бъдат към приемане и въвеждане на необходимите изменения в Закона за съдебната власт. И тези усилия трябва да бъдат към трите власти, и то в срока, който е предвиден в § 9 от Закона за изменение и допълнение на Конституцията. И това, което се опасявам - срокът е малък. Обстоятелството, че ВСС със свои членове вече активно работи, там е и представляващия Съвета, но се опасявам, че в този малък срок, единият ще бъде само по тези текстове във връзка със структурирането на ВСС, а другите, които са съществени за съдебната реформа и се работи сега по тях, „консолидиран“ ЗСВ се казва, четири законопроекта са и трябва усилията ни там да бъдат насочени.

Затова благодаря първо на гражданските организации, защото аз сега съм съпредседател и сега се запознах добре с колегите и предстои да се запознаем, и се надявам на тяхната активна дейност в тази работа. Ще се вземат предвид препоръките, които направиха, но така също и се надявам, че и колегите от ВСС ще загърбят всички противоречия и такива въпроси щекотливи, злободневни, които ги четем в някои медии, че ще насочат усилията си към приемане на ЗСВ, първата препоръка на Европейската комисия. Благодаря.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Петкова.

Г-жа Ковачева, заповядайте!

ЮЛИЯ КОВАЧЕВА: Уважаеми колеги, аз едва ли имам какво особено да допълня след казаното от членовете на ВСС преди мен, но ще си позволя да кажа и аз своя прочит на доклада и виждането ми за това какво трябва да се приеме занапред.

На първо място, докладът не се занимава с дейността на съдилищата и на прокуратурите, а с дейността на ВСС по причина, че в Конституцията и в Закона за съдебната власт е казано, че ВСС е длъжен да отстоява независимостта на магистратурата. И затова докладът е разгледал дейността на ВСС през призмата на независимостта, на отчетността, а не по отношение на бързина на производство, качество на правосъдие, което е относимо към работата на съдилищата. Разбира се, работата на съдилищата съвсем не е за подценяване. Аз съжалявам, че си тръгнаха колегите, във връзка с изразеното от тях становище по отношение работата специално на административните съдии, но така или иначе ние се занимаваме с работата на ВСС.

Обезпокоителното в доклада е, че за пореден път се казва, че ВСС не изпълнява в онзи обем и по онзи начин, който ни предписват Конституцията и законът ролята си на пазител на съдебната независимост и етика.

Аз няма да правя анализ на описаните случаи в доклада, които този път са конкретни. Вярно е, че много административни ръководители сме избрали. Вярно е, че много от тях са избрани с впечатляващо мнозинство, но е вярно, че един случай, в който не сме проявили последователност, в който не сме изложили ясни и убедителни мотиви защо сме приели това решение, когато се касае до ключов съд, е достатъчен да съсипе свършената работа. Защото Висшият съдебен съвет във всеки един случай дължи да излага убедителни, ясни мотиви и тези мотиви да бъдат основани на критериите, заложи в закона. Когато това не се случва, търпим критики както от страна на обществото, така и от страна на

магистратурата. Ние сме длъжни какво ще направим занапред, за да не бъдем отново обект на такива критики.

Обезсмисля се с подобни решения и работата във връзка с атестирането, и работата във връзка с конкурсите, защото това е рутинна работа, тя е ежедневна работа и ние я вършим по дефиниция, по длъжностна характеристика. И сме длъжни да я вършим, и то добре да я вършим. Но когато в съществени, ключови моменти Висшият съдебен съвет приема решения, които не са убедителни, всичко остава на заден план. Така е с дисциплинарната работа. Аз изразих в Комисията по дисциплинарни производства, и сега ще го кажа – създаването на междуправителствена група с участието на ВАС за мен е неуместно. Върховният административен съд няма място в каквато и да било междуправителствена група. Той решава спорове между страните за законосъобразност на актовете, издадени от ВСС. И ние в качеството на страна можем да призовем, да помолим, или както щем да го наречем, ВАС да анализира нашите грешки. Той ги анализира в решенията си. Който иска, чете, който не му представлява интерес, не чете. Но да, ние сме длъжни да направим анализ. Само че този анализ не означава да преброим колко дисциплинарни производства сме образували, колко съдии, прокурори и следователи сме наказали и колко съдии, прокурори и следователи не сме наказали. Този анализ трябва да каже в кои случаи сме образували и в които сходни случаи не сме образували дисциплинарни производства и защо. Как са решени сходните случаи? Дали са решени по сходен начин? Какви проверки са направени от съответните комисии на ВСС? Какъв е резултатът от тези проверки? И в кои случаи в резултат на тези проверки са предприети съответни действия, и в кои случаи не са предприети, и

защо не са предприети, или защо са предприети? Само при един подобен анализ (разбира се, това, което казвам, не е изчерпателно), само един такъв анализ, според мен, ще покаже има ли баланс или дисбаланс в дисциплинарната практика на ВСС. И ако има дисбаланс, на какво се дължи той и как може да бъде отстранен. Иначе да, приветствам организирането на форум, обсъждането на практиката, обсъждането на спорните въпроси. Винаги е добре колегите да имат възможност да изкажат становището си и да се чуем един друг, никой не е съвършен, всички допускаме грешки. Това е един от форматите, който позволява те да бъдат коригирани.

По отношение на казаното за участието на членовете в дисциплинарите състави. В този Съвет са водени широки дебати, предмет и на съдебен произвол, решения на ВАС. Аз няма да се спирам на този дебат. Достатъчно напредна времето и не му е тук мястото. Маркирам го, защото решението на този въпрос не зависи толкова от решението на съда. Този въпрос всъщност е дискуссионен, защото поставя въпроса за етиката и за безпристрастността на дисциплинарите състави. И затова Висшият съдебен съвет трябва да даде отговор налага ли се промяна в неговата практика, или не се налага.

По отношение на законодателните промени. Вярно е, че законът е несъвършен и вярно е, че в много от случаите сме били изправени пред трудности по неговото прилагане. Но е и вярно, че когато решенията ни са били мотивирани, когато са били убедителни, не са възниквали спорове. И обратно. Разбира се, каквото зависи от всички нас, които участваме в работните групи, ще направим, за да може да имаме един по-добър закон, който да позволява по-добре да работим занапред, но някак си да се търсим

извинения в закона за собствените си грешки, особено в случаите, когато се касае за решения, взети при условията на оперативна самостоятелност, защото законодателят там ни е дал право да решаваме, като изберем по-доброто, по-справедливото решение, а не в условията на обвързана компетентност, когато е казано, че тези факти, такова е решението.

На последно място, и приключвам. Ние ще приемем най-необходимите мерки. Сигурно ще положим, дължим да положим и усилия да ги изпълним, но аз отново ще се върна на казаното в началото. Преди всичко ние сме длъжни да приемаме решения, с които наистина отстояваме независимостта на магистратурата. Ние сме длъжни, според мен, да приемаме решения, които да бъдат мотивирани, които да бъдат убедителни, основани на закона, които да показват сходство в работата ни, без значение конкретните адресати на тези решения, да бъдат основани на обективните критерии, разписани в закона. И само тогава предприетите мерки могат да дадат своя резултат.

Благодаря!

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Ковачева!

Г-жа Костова, заповядайте!

ДАНИЕЛА КОСТОВА: Уважаеми колеги, вземам думата в качеството си не само на член на Висшия съдебен съвет, но и на заместник-председател на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията.

Искам да започна изказването си с това, че никога не съм показвала, че подценявам работата на комисия или на член на ВСС. Никога не съм правила подобни изказвания, в които да звучи сарказъм, ирония или някакъв вид назидателност. Адресирам това си обръщение към г-н Калпакчиев, тъй като голяма част от неговото

изказване очевидно касаеше работата на Комисията по професионална етика. Правя това изказване с цел да защита упорития и честен труд на колегите от Комисията по професионална етика (моята също), които извършиха проверката по случая „Яневагейт“. Аз нямам никакъв страх да говоря по случая „Яневагейт“, но не видях и интерес от никого по този случай. Не искам в публичното пространство и тук, между нас, с тази тема да бъде спекулирано по начин така, щото тя да бъде манипулирана и в общественото пространство тя да се отразява негативно на нашия авторитет.

С изключително неприятни чувства прочетох в доклада следната констатация: *„След многократни призови за независимо разследване, ВСС (изключвам прокуратурата от цитата, тъй като не мога да отговарям за нейните действия) обявиха, че ще започнат разследвания във връзка със съдържанието на записите“*. Под черта е пояснено кои са тези призови и чии са. Обърнете внимание обаче кога са направени те. Другата констатация беше, че *„под външен и вътрешен натиск е образувана проверката“*. Е, не е така, колеги! Нямало е вътрешен, нямамо е външен натиск, нито е имало поредица от изказвания и каквото и да било друго, включително и това, което подмятате зад гърба ми (към Л.Авджийски). След проверка във връзка с протичане на преписката ще ви кажа следното. Първият от записите по т.нар.случай „Яневагейт“ е изтекъл на 3 ноември 2015 г., ден вторник, в който комисията не заседава. Още на следващото си заседание – в понеделник, 09 ноември, комисията се е самосезирала по изтичането на този запис, без да е имало никой против и без още никой да е знаел дали са законни, дали са незаконни и какви са изобщо тези записи. И комисията се

самосезира, защото точно търсеше истина или неистина е съдържанието на тези разговори. Моля ви, не подценявайте работата на цялата комисия, която в разстояние на осем заседания за два месеца, точно с цел бърз отговор на този въпрос, който обществото изискваше, работи толкова много, за да стигне до този резултат!

В доклада също така виждам, че се споменава само това, че е отказана проверка, или тя е била направена изключително вяло, колкото да бъде замечена, грубо казано, само защото записите е било установено, че са незаконни. Никъде в доклада, и тук в залата много рядко се отбягва тази дума, но трябва да се каже, че ние, след като се позовахме на експертизата, която прокуратурата ни предостави, трябва ясно да кажем, че записът не само е незаконен, ами той е манипулиран. Каква вяра може да бъде дадена на един манипулиран запис, нека да ми отговори г-н Калпакчиев в качеството му на бивш наказателен съдия.

КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ: Ако ми дефинирате „манипулиран разговор” като термин в наказателното право, ще Ви отговоря и аз.

ДАНИЕЛА КОСТОВА: Ами видяхте експертизата. Разговорите са смислово и времево подменени. Какво да говорим? Значи Вие първо твърдите, че няма такива проверки, не сте проявил интерес да прочетете цялата преписка, не сте проявил интерес да прочетете експертизата. Ами прочетете я и тогава я коментирайте. Прочетете проверките на Административния съд-Варна, която много отдавна е решена. По съвет на г-жа Найденова намерихме механизъм, с който да уведомяваме всички членове на Съвета как са приключили проверките на Комисията по професионална етика. Искам да ви кажа много накратко, че комисията през 2013 г. е отработила 971 преписки; през 2014 г. са

1506, а за 2015 г. бройката е 1624. Отидете при техническите секретари на комисията и прочетете 1624 преписки.

Когато в края на 2015 г. имахме среща с европейското представителство, с Европейската комисия, лично заявих качеството си, в което се явявам там – като председател на комисията, която върши тази проверка, поради отвода на г-н Тодоров. Имах такъв личен разговор и с г-н Тавание (мисля, че има колеги, които могат да го потвърдят). В личен разговор с г-н Тавание му предложих, ако трябва, да докладвам хода на преписката. Никой тогава – през декември или ноември беше, не мога да си спомня, не прояви интерес как се развива проверката. Защо никой тогава не ми зададе въпроси по проверката, защото там бяхме много членове на Етичната комисия? И защо в крайна сметка се пишат неща, които не отговарят на истината? Абсолютно категорично смятам, че няма и член на комисията, тъй като решението се взе с единодушие, който да каже, че това не отговаря на истината.

По отношение на доклада приемам всичко останало. Само искам да споделя, че Комисията по професионална етика няма да сочи никакви конкретни мерки в случая, както е постъпила миналата година. При съставяне на плана за действие е посочила краткосрочни мерки, тъй като е изключително неясен статутът на тази комисия – дали ще я има, дали няма да я има, и дали няма всички нейни правомощия да бъдат прехвърлени към Инспектората. Тук се позовавам на цитат от доклада: не е ясно, ако все пак остане комисия, в какъв формат ще съществува тя с оглед разделянето на колегиите, дали ще има помощни атестационни комисии, какви функции ще й бъдат възложени, затова не сме изпълнили от двете предвидени мерки от миналата година първата

от тях, тъй като изчакваме ЗИД на ЗСВ и не желаем да си правим експерименти с колегите в тази насока.

Това е, което исках да кажа. Благодаря ви за вниманието!

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Костова.

Заповядайте, г-жо Атанасова!

ЕЛКА АТАНАСОВА: Благодаря, г-н Узунов. Мислех, че ще съм последна. Няма да съм. Колежката Карагьозова също ще се изкаже, има и други.

Уважаеми колеги, аз искам да изразя позицията си, че не всичко в доклада е черно и той не е толкова критичен и негативен по отношение дейността на Висшия съдебен съвет, както имаше опити да бъде оценен. Аз също ще посоча няколко области, в които усилията на Висшия съдебен съвет за разрешаване на проблемите са оценени от европейските експерти, които извършиха проучвания и набавиха информация, необходима за изготвяне на доклада по механизма за сътрудничество и проверка. Това са областите - натовареност и случайно разпределение. Там, смея да твърдя, че оценката в доклада за дейността на Висшия съдебен съвет е положителна. Включително, изключително обективно са оценени усилията на Висшия съдебен съвет по въвеждане на нова централизирана система за разпределение на делата, на 1 октомври 2015 г., като все пак е отправена една препоръка - да продължи мониторинга по приложението на тази система, като се извършват проверки и под линия в техническия доклад е обяснена необходимостта от тези проверки, да не се стигне до там, че в приложението на системата се създаде локална практика по места от административните ръководители. В тази връзка в предложенията на Комисията по професионална квалификация,

информационни технологии и статистика, във връзка с доклада, са набелязани конкретни действия. Вярно е, че там има едно нещо, което ми се струва, че трябва да бъде коментирано. Аз не харесвам срок „постоянен“, защото за мен постоянният срок не е срок. Може би е необходимо да се изработи график за тези проверки и да се набележи и изгради, т.е. да се създаде такава система за мониторинг на приложението на централизираната система за разпределение на дела.

Ще маркирам с още едно изречение второто нещо, което е оценено положително в доклада. Това са мерките предприети за измерване на натовареността на магистратите. Обективно, макар и скромно, е отчетено, че тези мерки работят в системата на прокуратурата от миналата година, т.е. в продължение вече на цяла година. За сметка на това пък е и оценено, че подобни мерки от 1 април 2016 г. ще се прилагат по отношение измерването на натовареността на съдиите. Тоест, това са много важни аспекти от дейността на Висшия съдебен съвет, които са оценени положително.

Сега ми се иска да акцентирам вниманието Ви върху тази част от доклада, която касае действията на Висшия съдебен съвет по отношение на съдебната карта и реформата на районните съдилища, като в доклада, като препоръка, е отправено и изречението, че тази реформа на съдебната карта не следва да се ограничи само с районните съдилища съответно и прокуратури, а следва да обхване и другите структури и нива от съдебната система.

Знам, че никой не е забравил, защото до известна степен не сме изпълнили това, което приехме, но на 15 юни миналата година Висшият съдебен съвет прие едно решение, което

е трасиращо действията му по отношение на реформата на съдебната карта. Тоест, прие анализ на натовареността на районните съдилища, прие един доклад за значението на районните съдилища в структурата на съдебната система и критерии за промяна на съдебната карта на районните съдилища, определи срока за представянето на подобен доклад за значението на районните прокуратури до 13 октомври, одобри критериите за реорганизация на съдебната карта на районните съдилища и фиксира един срок за конкретни предложения за промени в съдебната карта на районните съдилища и районните прокуратури. Този срок изтече преди повече от два месеца и си мисля, че забавата ще продължи във времето.

Но не акцентирам на това, защото за тази забава има обяснение и аз, като член на Комисията за анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт и като член и на други комисии в Съвета, ще се опитам да обоснова моето виждане за причините за тази забава и за неизпълнение на това решение на Съвета.

Още в уводната част на доклада, на стр. 3 от него, Европейската комисия ни е посочила, че механизмът за сътрудничество и проверка не се изразява единствено в мониторинг на напредъка. Изрично е отбелязано, че комисията оказва помощ на българските власти в полаганите от тях усилия и по-специално - България се ползва от подпомагане в много области по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове. Тоест, механизмът за сътрудничество и проверка не е само за да ни критикува. Да констатира, да критикува и да отправя и похвали. Защото в този доклад има и похвали, и те не са само три, от които една само към Висшия съдебен съвет. Аз считам, че похвалите са

много повече и сигурно са ме чули евро-експертите на срещата, на която казах, че е крайно време някои усилия на Висшия съдебен съвет да бъдат оценени и докладът да бъде реален, тоест да бъде обективен.

Завършвам с отбелязването, че през програмния период 2007 - 2013 г. по линия на Оперативна програма „Административен капацитет“ са били заделени 51 000 000 евро за подпомагане на съдебната власт в подкрепа реформата. От тях са били платени само 18 000 000. Тоест, виждате, че ресурсът, който ни е бил предоставен, е бил използван на по-малко от една четвърт. В края на краищата България прави своите вноски ... и за това получава и пари да изпълнява определени дейности, и да покрива определени резултати. Тоест, предлага ни се помощ и ние казваме - не, благодаря, ние от нея ще вземем само една четвърт, или успяваме да вземем. Даже не полагаме и усилия да я вземем, не кандидатстваме да я вземем. И сега ще кажа, че за новия програмен период 2014 - 2020 г. в новата Оперативна програма „Добро управление“ е включена специфична приоритетна ос за съдебната власт, по която са заделени 30 000 000 евро. Този Висш съдебен съвет има до края на мандата си.../М. Кожарев: Година и десет месеца.; М. Лазарова: Година и половина./...година и десет месеца. Време достатъчно, в което да поставим началото на кандидатстване с цел усвояване на част от тези средства за дейностите, за които Висшият съдебен съвет не разполага с човешки, финансов и материален ресурс да ги осъществи.

И сега ще изложа виждането си защо ние се бавим с конкретните предложения за реформа на районните съдилища. Приехме два анализа. Единият анализ беше подготвен от колегата Калпакчиев. Вторият доклад, за прокуратурите, беше подготвен от

четирима прокурори и от мен. Искам да Ви кажа, че тази аналитична дейност не е проста работа и най-вече отнема време, Време, с което не знам дали всеки от нас, като член на Висшия съдебен съвет, разполага, за да направи следните анализи според мен, които са базови, за да осъществим реформата на районните съдилища.

Тук ще отчета, че Висшият съдебен съвет се среща с административните ръководители на районните съдилища и прокуратури, и на окръжните нива, за да дискутира отразените в докладите критерии за реформа на съдебната карта на районните съдилища и прокуратури.

Чуха се много идеи, но с идеи реформа не се прави. Тя се прави с конкретни предложения. И сега, за да направим конкретни предложения трябва да анализираме актуалното състояние на съдебните структури и тяхната ефективност, съобразно измерването на натовареността. Приемам, че може би да се справим с тази първа аналитична част. Оттам следва следващата стъпка - да изберем тези критерии, които сме ги определили, но които за всеки орган на съдебната власт имат различна тежест и различно значение, и да подберем тези съдебни структури по отношение на които ще приложим изчисления от нас подход за окрупнени съдилища и прокуратури. Защото този подбор трябва да включва проучвания по места. Трябва да включва анализ на работните процеси във всеки съд и във всяка прокуратура, която ще окрупним и която ще реформиране.

На следващо място. За да стигнем до тези анализи ние трябва да използваме някои от формите, за да направим анализа. Може би ще трябва да формираме подгрупи, да направим интервюта, да направим работни обсъждания. Заложили сме да

правим обсъждания с представители на Нотариалната камара, на Камарата на частните съдебни изпълнители, с местните общности. Колеги, кой? Целият ВСС ще се вдигне да прави обсъждания и да анализира резултатите ли? Кога, ми кажете? Наистина, не че искам да се оправдавам, но ние сме ангажирани в комисии два работни дни. Два работни дни сме ангажирани в заседания на Съвета вече и така сигурно ще бъде до края на мандата ни, защото няма да има допълнителни точки. Един работен ден, аз Ви казвам, че искам да си изпълнявам съвестно задълженията по атестиране на колеги и искам да пътувам из страната. Освен това в концепцията си съм записала, че трябва да поддържам връзка и с магистратите, т.е. да не се откъсвам като член от Съвета. Може би ще трябва да го правя в събота и в неделя, и това е вариант. Но, за да бъде малко по-конкретна. Окей, ще анализираме и добри практики в държави със сходна на българската правни системи и със сходна процесуална уредба на процесите. Добре, ходихме в Хърватия, но се оказа, че там са направили бързо реформата, защото процесуалните им закони не предвиждат явяване на страните. Там явяването на страните в преобладаваща категория дела е изключение. Затова съдията в Осиек може да гледа дело по искова молба, подадена от Загреб. Тоест, там пътуват делата. Страните пътуват по изключение. Тук в България нещата са различни.

На следващо място. За да направим предложение за реформа на съдебната карта трябва да развием и да имаме виждане за последиците, защото това е най-важното. Ние можем да решим да окрупним един съд с друг, но ние трябва да кажем какво ще се случи след това, какво ще стане с магистратите, какво ще стане със служителите, каква ще бъде последицата с достъпа на гражданите до правосъдие. Тоест, трябва да създадем едни

модели за реорганизация и с предписание на последиците. Трябва да направим план-график за финансовите ресурси, за времевите ресурси, за човешките ресурси, с които ще се осъществи. Т.е., на нас ни е необходим финансов анализ от финансист. Питам - кой ще го направи? И след малко ще дам и пример. И накрая, ние трябва да разработим един проект за реформа на съдебната карта, който да го обсъдим. Тук усещам един поглед отдясно как ме гледат/казва го с усмивка/, включително и колегите отзад, но, колеги, опитвам се да бъда детайлна, защото реформата на съдебната карта не е проста работа. Т.е. тя ще промени съдбите на много хора и когато се прави нещо толкова отговорно и важно, ние сме длъжни да го направим качествено. Поставям въпроса, и ако искате, който ще се изкаже след мен, да отговори на въпроса: Има ли ВСС като орган необходимия аналитичен, финансов, човешки, материален и времеви ресурс да го направи. И ако няма, защо не използваме това, което са ни казали на първата страница в доклада, че Механизма за сътрудничество и проверка не е само мониторинг, той е и подпомагане. Като казвам всичко това, искам да ви обясня, че когато гласувахме увеличението на заплатите, за което се надявам магистратите да са доволни, ние поехме ангажимент да направим реформа на съдебната карта. И това изрично е отбелязано в техническия доклад и там са казали, че този проблем с реформата на съдебната карта излезе на преден план в контекста на годишния бюджет за 2016 г. като ВСС заяви, че при настоящия брой работни места в съдебната система, от години не е получавала необходимите средства за изплащане на заплатите. Постигнат беше компромис, че следва да се положат усилия за ефикасността на цялата система, а през 2016 г. ще бъдат отпуснати допълнителни бюджетни средства. Т.е. това е източника

на информация. И сега, ние хубаво преразпределяме както е отчетено и оценено това и в техническия доклад, ние преразпределяме работни места. Обаче преразпределението на работни места не води до ефикасност на съдебната система. Хората са си много, делата пак са си много. Т.е. преразпределят се, но това е частична мярка и недостатъчна. Тя е оценена, но е казано, че е недостатъчна. И наистина, ако искаме да правим реформа на районните съдилища трябва да се обърнем и към тези средства, които се предоставят. Не е трудно - напротив, смятам че ще е безотговорно и няма да е правилно управленско решение Съвета от една страна да казва „ами, сега ние нямаме време, нямаме ресурс, не можем да го направим“. С бюджетни средства не можем да го направим, защото нямаме бюджет и да не използваме това, което ни се дава. Искам да ви кажа, че тъй като съм избрана точно от вас за член на Координационния съвет, който да представя Съвета във връзка с кандидатстване по проекти по ОПДУ, за приоритетно финансиране по тази програма до 2016 г. са заложили именно мерки за оптимизиране на съдебната карта. Т.е. това са точно мерки, по които Съвета трябва да има амбицията, да има волята да кандидатства, да спечели проект. Разбира се, да вложи всичките си усилия този проект да бъде приоритетен и да получим съдействието и на ръководителя на оперативната програма, да получим съдействието на министъра на правосъдието и наистина да вложим личните си усилия, защото работата по проекта е преди всичко усилие и отговорност. Просто се опитвам, колеги, не само да направя изказване, а да дам решение../говорят помежду си, реплики; намесва се председателстващият за ред в залата/ Това е приоритет, ако ще е приоритет искам да вземем решение как да го постигнем и се опитвам да ви убедя тези, които

не сте убедени в това. Ако не искате да бъдете убеждавани, мисля че изложих достатъчно аргументи.

РУМЕН БОЕВ: Поне беше убедителна, а дали ще ни убедиш.../оживление, усмивки/

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-жо Атанасова.

Г-жа Карагьозова.

ГАЛИНА КАРАГЬОЗОВА: Благодаря Ви, г-н Узунов.

Уважаеми колеги, обещавам ви наистина 2 минути. Първо, приветствам изказването на г-жа Атанасова, защото всички изказвания досега бяха едно, ще си позволя една дума, не е много в литературната норма, бяха едно „разчепкване“ на доклада по шестте показатели, по конкретни случаи, по конкретни констатации, по конкретни изводи, по конкретни препоръки. Това е добре, но всъщност в целия този анализ, който ние направихме, ни липсваше синтеза, ние не предложихме мерки. Затова моето предложение е, вече всички са уморени,/тихо се намесва К. Калпакчиев: Аз го предложих.../ Да, освен г-н Калпакчиев и това, което сега каза г-жа Атанасова други мерки не се предложиха /Възгласи, оживление: Е-е-е-! Напротив!/ Да, има някои комисии са предложили отделни фрагменти. Колеги, моля ви нека да си прочетем още един път доклада и то честно, без да се опитваме отделните случаи да ги интерпретираме така, както на нас ни се иска. Наистина доклада е обективен, в някои моменти, е болезнено обективен, но нека да го прочетем, да не се стига до това да оспорваме констатациите и прочита на Европейската комисия - прочитът е такъв, а да се постареем да изведем най-важното. Какво е за мен най-важното? Отделните елементи са казаха от всички тук. За мен, това, което е най-важното е, че всъщност призова на комисията към всички заинтересовани институции - и към законодателната власт, и към

изпълнителната власт, и към Висшия съдебен съвет, и към прокуратурата, е всички в своите управленски политики да въвеждат ясни стандарти. И не само да ги въвеждат ами и да ги спазват тези стандарти. Което за дейностите на ВСС, да, ограничени от нормата на чл. 30, става дума да има ясни стандарти за назначения, става дума да има ясни стандарти за дисциплина дейност, да има ясни правила и стандарти за случайното разпределение, за мониторинга на случайното разпределение, а не едни случаи да се покриват, други да не се покриват. И във всяка една от тези дейности да не се прави така - в едни случаи да се покриват, в други да не се покриват. И в борбата с корупцията по всички етажи на властта, и за съдебната карта, ако щете. Там е още по-важно да бъдат въведени всичките тези стандарти, за които говори г-жа Атанасова - в наказателната политика, в реформата на прокуратурата, в мониторинга и анализа на тежките случаи на престъпност. За мен, това е най-важното - да се създават ясни стандарти и още по-важното е, те да бъдат прилагани.

Така че аз ви предлагам да седнем много спокойно, много обективно, с вслушване в това, което са ни казали и да си напишем мерките, които трябва да предприемем.

Благодаря.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря на г-жа Карагьозова.

Г-н Георгиев, заповядайте. И да се ориентираме към приключване, колеги.

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Моето даване на думата вече трябва да ни изпълни с ентузиазъм, че вървим към финал, защото нашата комисия винаги е последна точка, обикновено./репликиран е/ Няма да споря, лесно доказуема теза.

Имам честта да работя в такава комисия, която е изключително активна. Това е полк от генерали, полк от полковници и веднага искам да ви кажа, че изказването ми ще е изцяло оптимистично, защото се базира на конкретни предложения.

И така, имате го на екраните си всички от вчера и от днес, на редовното си заседание какво реши нашата комисия в изпълнение на две от препоръките. Естествено, това винаги може да бъде разширено и допълвано. Знаем, че г-жа Атанасова мрази постоянните срокове, но софтуера, за който става дума постоянно трябва да бъде усъвършенстван, защото постоянно ни пишат, че има различни проблеми. Аз също много се надявам това постоянство да намалее, но за съжаление, вероятно ще е така. Виждате, че всички мерки са съвършено конкретни, няма да повтарям, няма да чета, всичко е на екрана. Искam само да кажа следното. Ние в комисията ще представим, единия електронен фиш е почти готов за кандидатстване по ОПДУ, другият, го работим, в петък също ще продължим работа, ще бъде представен на Съвета във възможен за коментар и редакция вариант. Искam само едно нещо да кажа и Ели Атанасова е много права в едно: на страницата на ОПДУ вече има един запис, че ние не сме заявили никакви проекти. Вярно е, че не ни изтича срок, камо ли преклузивен, срокът е до края на 2016 г., имаме алиби за последните два месеца, когато станахме център на изключително внимание и това доведе до размиване на другите занимания, но основния проблем, е за кандидатстване по всичките направления, за да изпълним тези препоръки, с екипите за управление. То е свързано с това, че на нас ни остават 20-ина месеца, в най-добрия случай. Примерно проблемът за Единната информационна система на съдилищата не може да свърши за по-малко от 32 месеца. С две

думи нашата комисия не само предлага решението, но ние трябва да намерим и формулата, по която да осигурим приемственост на тези проекти, които ще продължат при всички случаи в Осмия състав на ВСС.

Искам само нещо съвсем кратко извън това, което е като диспозитив, много моля конкретните мерки, които не само нашата комисия предлага, все пак да ги вземем като решение след това дълго заседание, като мерки, които предприемаме в изпълнение на препоръките от доклада.

И само две хвалебствия още искам да кажа. Първото, е за комисията на г-н Калпакчиев. Уважаеми дами и господа, следователите не са били с незачетено мнение при избор на административни ръководители понеже в Следствието няма административни ръководители. Ние имаме една много интересна фабула на действие - като умре някой или напусне, бройката се взима. Така че, и въпреки това, аз искам да благодаря лично на г-н Калпакчиев, защото точно преди една година, дори по-малко от една година, защото беше март месец, Комисията по натовареност, разбира се, и аз имам принос, няма да бъде излишно скромен, успя да подпомогне промяната в НПК, която в крайна сметка даде повече правомощия на следователите. Това, което беше дадено, разбира се, не е всичко. Аз се надявам при сегашния ремонт на закона това становище да бъде отчетено и го казвам само защото в абзаца „Качество и ефикасност на съдебната система" е цитирано решението на ЕСПЧ, което ние цитирахме на същата конференция. То беше публикувано на Националния ни празник 3 март, затова съм го запомнил, и то говори за системния проблем с досъдебното производство, с разследването. Този проблем не е решим, ако се възложат функции по разследване на ВСС, трябва да се направи

нещо повече. ВСС при другите си функции едва ли ще съумее да обърне мача, но проблемът със Следствието, който отдавна сме поставяли, може да бъде също едно предизвикателство и в следващия период.

И накрая искам да завърша с още една хвалба, да не остане нашият колега с лоши чувства. Искам да кажа, че за мен най-големия оптимизъм дойде тъкмо от най-младия член на Гражданския съвет, а именно Института за пазарна икономика. Уважаеми колеги, една организация, която при доклад на 27 януари, който оценява като изключително критичен, на 29 януари кандидатства и бива утвърдена за член на Гражданския съвет, очевидно вярва в нашето бъдеще. Затова, аз мисля да ги поздравим, да поработим още 20-ина месеца. Те имат много интересни идеи и аз съм сигурен, че имат много хубави проекти. Могат да са ни много от полза при бюджетирането на проекти, за каквито ние също говорим с г-жа Елка Атанасова. Така че аз искам с тези приятни чувства да говорим по същество, да приемем, г-н председателстващ, поне предложенията на комисията, които сме направили и сме дали или ги приемете поне за сведение, защото тези момичета тук, с които сме работили, заслужават това.

Благодаря ви.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Благодаря, г-н Георгиев.

Имаме заявка за процедурно предложение. Г-жо Лазарова, г-жо Найденова.

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Нека ...

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жо Лазарова, заповядайте.

МАГДАЛЕНА ЛАЗАРОВА: Колеги, на тази маса днес чухме различни мнения - от критичен до хвалебствен, в някои части на доклада. Така или иначе, аз не виждам при тези противоречиви

мнения, които изказахме, дали ние, както други години, ще се обединим около едно общо становище, което да отправим към обществото и медиите. Но най-малкото считам, че този план за действие, който ние ще направим и, който е готов в груб вариант, с подадени мерки от съответни комисии, ще ни обедини в общите ни усилия да променим нещо.

Само искам да кажа две думи, че може би ние трябва да намерим и пътя за партньорство и диалог с другите две власти, защото трябва да се разглеждат препоръките и констатациите в този доклад, в тяхната цялост, а не от контекста да се изважда всяка една институция, нейните констатации, нейните препоръки. Ако ви прави впечатление, самият доклад се нарича „Относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка“. Отделно, ако ви прави впечатление, препоръките също не са разделени на препоръки за ВСС и препоръки за съдебната власт, препоръки за законодателната, и препоръки за изпълнителната власт. Трябва да намерим и да подобрим диалога с другите две власти, защото ни предстоят, както казаха и преждеговорящите, много важни действия, които ние трябва да предприемем и това не са наши изолирани действия само на съдебната система, а на цяла България, по оптимизиране на съдебната карта и промените в ЗСВ, които не могат да станат без активното участие с другите две власти. И в тази насока, аз ще ви помоля да видите този План за действие, който може би вече качен на вашите екрани, с подадените мерки от по-голяма част от комисиите. Няма пречка те да се допълнят и от другите комисии. Постарали сме се да го направим по области и съответно сме разделили препоръките в тези области така, както са направени констатациите и в самия доклад. Аз отново обаче считам, че трябва

да имаме една справка и един анализ на всички до момента наши обжалвани и отменени решения по кадрови въпроси и по дисциплинарни производства. В едно от предишните заседания на Съвета аз направих такова предложение и мисля да го внеса като допълнителна точка, може би не за утре, но за следващото заседание, за да можем от там ние да направим извод къде са нашите проблеми до момента и каква е причината нашите решения да не са предвидими, да не са прозрачни, в каквата насока са и голяма част от констатациите в доклада.

И последно изречение. За първи път в този доклад се говори за пряка политическа намеса в работата на ВСС. Аз искам ние да направим така, че в следващия доклад това нещо да отпадне и да се говори за диалог и партньорство с останалите две власти и да си пожелаем в края на работния ден, следващия доклад да е последен. Така да направим! Поне което зависи от нас и така по-оптимистично да завършим днешния ден.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жо Найденова.

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Моето изказване е процедурно и то синхронизира с последното казано от колегата Карагьозова във връзка с набелязване на конкретните мерки, защото тук в материалите виждам и писмото на министъра на правосъдието с една табличка, с констатации и мерки... Аз затова взех думата.
/прекъсната/ /шум в залата/

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Колеги, тъй като очевидно приключихме изказванията, вървим към обсъждане на мерките, бих помолил двамата представители на организациите, които стоически издържаха, да им благодарим, да ги освободим, за да можем и ние да приключим.

Заповядайте! Елате към микрофона.

Божидар Кънев. Заповядайте!

БОЖИДАР КЪНЕВ: Благодаря преди всичко за поканата.

Казаха се много ценни неща, независимо кой как е чел доклада, от каква гледна точка се направиха изказванията, но те бяха всичките в позитивна насоченост и се надяваме, че с помощта и на г-жа Светла Петкова като съпредседател на Гражданския съвет ще успеем да ви помогнем в някои посоки, за каквито има необходимост. Има такава възможност, ние все пак представляваме организации, зад които стоят няколко хиляди, не единици хора, и всеки от тях има ценни предложения, които за съжаление по някой път увисват във въздуха. За да бъдем полезни на всички, заедно да си помагаме, има такава възможност, но това означава това, което много пъти сме го казвали на предните заседания - календарен план, в който всеки да знае какви ангажменти е поел и кога ще ги изпълни. Има възможности, както се чу и за финансиране, много неща увиснаха през предходните години, заради това, че отговорът беше: няма финансиране, не достигат финанси, което се оказа слабост, която е на само ваша.

И последно, приключвам - въздържах се досега от изказване, защото носех материал, с който исках да ви запозная, не го направих по простата причина, че в крайна сметка в тази цялост, която сте в момента, проблемите, които се третира в доклада могат да бъдат решени около 70 % с вашите усилия, останалите 30 %, за съжаление, са в тези, празните столове. Това е, с което приключвам.

/ръкопляскания/

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-н Кънев, благодаря Ви много. Не случайно бяхме отправили покана към организациите, членуващи в

Гражданския съвет, за пръв път правим такова обсъждане, разчитаме изключително много на Вашата помощ.

Благодаря и на г-н Любомир Авджийски, въпреки критиките. Те са ценни за нас. Благодаря ви.

/От залата излизат Божидар Кънев и Любомир Авджийски/
 ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жо Найденова, заповядайте!

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Колеги, връщам се към процедурното предложение. Направиха се днес конкретни предложения за мерки. Сега, дали те са краткосрочни или не, това ние ще кажем, съобразно сроковете. Краткосрочни миналата година приехме в началото на февруари, веднага след доклада, след което във връзка с Плана за действие дадохме много повече мерки. Припомням, и се връщам отново към писмото на министър Захаријева. /шум в залата/ Две минути, което изисква от нас в срок до 12-ти февруари, т.е. до другия петък ние да дадем мерки във връзка с Плана за действие, така както изглежда в таблицата към нейното писмо. /намесва се Милка Итова - нека да мине през комисиите/ Соня Найденова - това ми е предложението, както го направи Карагъзова - да отложим одобряване на мерки, които да залегнат в общия план за действие за следващо заседание.

И нещо друго искам да обърнем внимание, колеги - миналата седмица съгласувахме Пътните карти към Стратегията, нека да ги прочетем наново и да ги съобразим и тях.

ЕЛКА АТАНАСОВА: /говори без включен микрофон/ Нека да не бързаме, имаме още три заседания до 12-ти. Да не приемем частичен план и после да го допълваме.

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Тогава г-н Узунов ще има ангажимента да уточни дали срокът 12-ти февруари е достатъчен,

но аз мисля, че другата седмица можем да обсъдим поне това, което до другата седмица сме готови.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Заповядайте, г-н Георгиев.

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Искам да уточня конкретното си предложение - все пак днес няколко часа само говорим. Просто да вземем сега едно решение - приемаме по принцип /говорят помежду си/ Защото направихме дискусия. Да кажем, че в резултат на тези обсъждания приемаме по принцип тези мерки, в еди какъв си срок до 12-ти или както каза г-жа Найденова, за да свършим днес с някакъв диспозитив. Това е моето предложение. Моля, да го подложите на гласуване.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: По реда на заявките. Г-н Калпакчиев, имате думата. /шум в залата/

КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ: Нямам нищо против това, което каза г-н Румен Георгиев, включително и това, което каза Елка Атанасова, за да не допуснем грешка, да не допуснем смесване на дейностите, нека си дадем поне една седмица да ги прецизираме, в интерес на общата ни работа е, иначе нищо против... /шум/

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жо Лазарова.

МАГДАЛЕНА ЛАЗАРОВА: Колеги, няма пречка тези мерки, които са си ги подали комисиите, те са обсъдили доклада, ние да ги приемем днес и да запишем да залегнат в плана за действие. Това е. На всички раздадоха плана за действие. Нека да не е Плана за действие, нека мерките, които са в него да ги приемем, комисиите са си ги огледали, ресорните комисии, те няма да правят промени по тях, няма пречка други членове ако искат да допълнят тези мерки и след това те да залегнат в Плана за действие, така да ни звучи диспозитива, иначе ние, съгласете се, повече от четири часа само говорим. /шум/

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Моля, за тишина!

Заповядайте, г-жо Петкова.

СВЕТЛА ПЕТКОВА: Колеги, пред нас се представиха мерките, които са приели комисиите. Затова аз мисля, че трябва да ги приемем сега и да определим, да възложим на една от комисиите, вероятно „Публична комуникация“, да обобщи във връзка с направените изказвания всички предложения, които се направиха и тогава, може би още някоя комисия, или членове на Съвета да изготвят, въз основа на мерките Плана за действие, който да се приеме. Тъй като става въпрос за препоръки по доклада, комисия по „Международна дейност“ да обобщи, но ние сега трябва да ги приемем и няма пречка да ги приемем, и да възложим на комисия „Международна дейност“ в срок до другото заседание - 11 февруари, другия четвъртък вече да приемем Плана за действие. Това е моето предложение.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Г-жа Карагьозова.

ГАЛИНА КАРАГЬОЗОВА: На мен ми се иска да ги отложим, за да обсъдим всички мерки в съвкупност, да видим дали някои от тях не се припокриват, ако ще бъдат детайлизирани като проектни предложения, дали няма да има дублиращи се дейности. Ако сега ги приемем по принцип това означава ли, че ние повече няма да можем да ги променяме?

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Всичко можем да променяме!

ГАЛИНА КАРАГЬОЗОВА: Ако можем да ги коригираме, съм съгласна.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Заповядайте!

СОНЯ НАЙДЕНОВА: Колеги, може би се оформя обединение около следното предложение - да одобрим тези мерки, които днес няколко комисии са представили, като мерки в проект на план за действие. Да дадем срок до вторник всяка комисия или член на ВСС, който има предложения за допълване на тези мерки, да ги адресира писмено до дирекция „Международна дейност“. На заседанието в сряда сутринта ще ги обобщим ако има нови, и това да бъде точка в дневния ред на ВСС за другия четвъртък. Това е конкретното ми предложение, т.е. - одобрява предложените днес мерки от трите комисии, като мерки в плана, приема по принцип. В срок за вторник за допълнителни предложения.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Колеги, „против“ има ли? Няма. „Въздържали се“ няма.

/След проведеното явно гласуване/

1. ОТНОСНО: Обсъждане Доклада на комисията до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от 27.01.2016 г.

ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

1.1. Одобрява по принцип предложените от КПА, КДП, КПКИТСС и КМД мерки, които да залегнат в проекта за План за действие план за изпълнението на препоръките от Доклада на Европейската комисия от януари 2016 г., в рамките на механизма за сътрудничество и оценка.

1.2. В срок до 09.02.2016 г. постоянните комисии и отделни членове на ВСС да предоставят на Комисия „Международна дейност" предложения за допълване на тези мерки, която след обобщаване на предложенията да внесе проект на план за действие, за разглеждане в заседание на 11.02.2016 г.

ДИМИТЪР УЗУНОВ: Поради изчерпване на дневния ред, закривам заседанието.

/Закриване на заседанието – 18.20 ч./

Стенографи:

Зоя Костова

Лидия Здравкова

Таня Младенова

Невенка Шопска

/Изготвен на 05.02.2016 г./

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ:

ДИМИТЪР УЗУНОВ